JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. Woensdag, 23 Februarij. N°. 16.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co.; te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co.; te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*............ *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*............ „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*......... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*......... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week; voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor **5** Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Civiel Departement.

Verleend:

Een verlof naar Nederland van zes maanden, aan den ingenieur der gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië J. Groll.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den tweeden commies op het residentiebureau te Soerabaija M. J. Bouwensch.

Tijdelijk Belast:

Met de leiding der dienst van de gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, de ambtenaar voor de dienst der electro-magnetische telegrafen in Nederlandsch-Indië H. L. Janssen.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. L. van Zee.

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den apothecar der tweede klasse J. F. Gröne.

ADVERTENTIEN.

Bij den controleur te Lahat (Palembang) benoodigd zijnde een klerk op eene bezoldiging van *f* 50 'smaands, zoo worden degenen, die naar die betrekking wenschen te dingen en daarvoor de noodige geschiktheid bezitten, uitgenoodigd, zich met franco brieven te wenden tot den Directeur van Financien en zulks onder overlegging van getuigschriften, zoomede van dienststaten, ingeval zij zich in 's lands dienst bevinden of hebben bevonden, terwijl zij tevens zullen moeten opgeven, of zij al dan niet gehuwd zijn en kinderen hebben.

De resident van Pecalongan maakt bij deze bekend, dat, op Donderdag den 7den April 1859, des voormiddags te 9 uren, op het residentiekantoor te Pecalongan, in het openbaar zal worden uitbesteed, de levering, gedurende het jaar 1860, van laadprauwen tot den overvoer van 's lands pakhuizen te Pecalongan, aan boord van de schepen ter reede aldaar, van gouvernements goederen, producten en gelden; zoomede tot afhaal van boord der schepen en overvoer naar 's lands pakhuizen te Pecalongan, van het zout en andere gouvernements goederen, producten en gelden.

De resident van Samarang maakt bij deze bekend, dat de door den directeur der producten en civiele magazijnen, in de Javasche courant van den 22sten December 1858 no. 102, aangekondigde uitbesteding voor de levering van laadprauwen voor het vervoeren voor 's gouvernements rekening van personen, paarden, slagtvee, gelden en goederen van en naar de reede en buitenreede van Samarang zal plaats vinden op Donderdag den 16den Junij 1859, des morgens te 10 uren, op het residentiekantoor.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 24 Februarij, voor het lokaal der Weeskamer.

en

Voor het commissiehuis van Abeelen, Dennison en Co., à 4 pCt. vendusalaris.

Op Vrijdag den 25 Februarij, voor de Toko van Gebr. Veit, op Passar-Senen.

en

In een pakhuis aan de groote rivier, door John Pryce en Co., à 4 pCt. vendusalaris.

Op Zaturdag, den 26 Februarij, in het lokaal der beurs te Batavia.

en

Wegens vertrek, ten huize van den heer H. J. van der Plas, op Struiswijk, door Gebrs. Roselje en Co.

Op Maandag, den 28 Februarij, wegens vertrek, ten huize van den heer J. Groll in Gang-Scott, door Gebrs. Roselje en Co.

en

Voor de pakhuizen der heeren Metzendorff, Wilmans, Buijs en Co., aan de groote rivier, door Cassalette en Co.

Op Dingsdag, den 1 Maart, wegens vertrek, ten huize van den heer E. H. Boom, op Goenong-Sari, door Gebr. Roselje en Co.

en

Op het Heemradenplein, door John Pryce en Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedels:

Door de weeskamer te Batavia, van wijlen *Maria Barends*, weduwe *Jan Jonker*, en *Justin Henrich Carl*, particuliere personen.

Door de weeskamer te Samarang, van wijlen *Christiaan Bartholomeus Lammerding*, en *Ferdinand Dominicus Lobry*.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 19 tot en met den 22 Februarij 1859.

MARINE HOTEL. Mr. H. J. L. van Hogendorp, van Buitenzorg. — R. W. de Haan, van Idem. — H. F. Streuber, van Samarang. — J. F. D. Diest, van Amsterdam. — J. Koers, van Idem. — H. van der Wijk, van Onrust. — E. A. Nieten, van Idem. — Charles Tenton, van de Reede. — R. G. Salman, van Idem. — Halcot, van Idem.

HOTEL DES INDES. P. Schrender, van Buitenzorg. — H. Calicher, van Idem. — K. F. Gerth van Wijck, van de Reede. — H. P. van Hien, van Idem. — E. Hugon, van Singapore.

HOTEL WILLEM II. de Haan en echtgenoot, van Onrust. — von Rosenberg, van Buitenzorg. — Casparie, van Mr. Cornelis. — van Moerkerken, van Idem. — J. Ouwens, van Idem. — Lucas, van Idem. — van Lith, van Idem. — Middeldijk, van Idem. — Grövekamp, van Idem. — van Boers, van Onrust. — Beck, van Mr. Cornelis. — Collard, van Idem. — van Donnum, van Idem. — Wijnoldie, van Idem. — Huyer, van Idem. — Boonk, van Idem. — van der Slagt, van Idem.

JAVA HOTEL. Groesbeck, van Weltevreden. — Ferwerda, van Mr Cornelis. — D de Wilde, van Onrust. — P. Bloem, van de Reede. — C Peters, van Idem. — W. Applety en echtgenoot, van China — W. C. Vergoert, van Utrecht. — J. H. Poscoij, van de Reede. — B. C. Velsink, van Mr. Cornelis. H. Hagers, van Melbourne. — P. H. de Boer, van Pecalongan. — W. Thomas en echtgenoot, van Manilla. — S. Pettersen, van Adelaide. — Ockhuysen, van Algeshen. — C. K. Schoemaker, van Amsterdam.

Vertrokkene Personen.

G. J. Netscher en familie. — E. W. Muller en familie. — Juffrouw C. de Haas — H. J. E. C. Chevallier.

Advertentiën.

Getrouwd:

M. J. C. HELLENDOORN

en

J. F. LOTH.

12 *Februarij* 1859.

Eenige kennisgave. (624)

Getrouwd:

C. MAURENBRECHER

met

J. F. STOLZE.

REMBANG, 15 Februarij 1859. (622)

Heden morgen voorspoedig bevallen van een ZOON, *R. C. Siedijk*, echtgenoote van

BLOCK.

AMBARAWA, 8 Februarij 1859. (627)

Bevallen van eene DOCHTER *E. M. Graas*, echtgenoote van

J. M. G. BRONDGEEST.

SAMARANG, 11 *Februarij* 1859. (612)

Bevallen van eene DOCHTER, *P. van Oosterhout*, geliefde echtgenoote van

MR. B. D. BOSSCHER, JR.

BATAVIA, 16 Februarij 1859.

Eenige kennisgave. (589)

Op gister ontvingen wij het treurig berigt van het overlijden van onzen beminden Vader en Behuwdvader, *H. van Zadelhoff*, te Nijmegen, op den 30sten December a. p., in den ouderdom van 66 jaren.

G. H. H. VAN ZADELHOFF,

M. VAN ZADELHOFF, *Downie.*

BATAVIA, 23 *Februarij* 1859. (656)

VENDUTIE

Op Donderdag, den 24 Februarij 1859,

voor het Commissiehuis van

Abeelen, Dennison & Co.,

van Lijnwaden, Chitz, Drill, Glas- en Aardewerk, Engelsche Wagentuigen, Zadels, Stalborstels, Fancy Beschuit in 1/2 blikken, Boter, Sherry- en Madera Wijn en Cognac op fust en afgetapt, eene Bascule met gewigten

en ten 11 ure, zonder reserve:

eene aanzienlijke partij

Goud- en Zilverwerk, Zilveren en Gouden Horlogiën, Brillanten en Diamanten. (601)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van morgen, den 24 dezer, mede verkoopen, voor rekening van belanghebbenden.

100 picols Padang Koffij
40 „ geslagen koper
30 vaten Koolteer
als mede
20 koebeesten, waaronder melkkoeijen (630)

ABEELEN DENNISON, EN Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 25 Februarij 1859,

voor het commissiehuis van

Gebr. VEIT,

op Passer Senen,

van

Wagens, Bendies, **GOEDLOOPENDE WAGEN EN BENDIEPAARDEN,** Meubels, Provisiën en Dranken in kleine kavelingen, geschikt voor huishoudelijk gebruik. (692)

EEN ZIEKBED.

(Vervolg.)

Een koude rilling doorliep het land. Het volk, dat zoo het de weifelingen en de twisten der Heeren ook al begreep, ze niet billijkte, vond zijn geduld ten einde en sprak er reeds hier en daar van om tusschen beide te komen. Dat het niet dadelijk tot oproer oversloeg, mag welligt worden toegeschreven aan de waardige houding van de Ruyter en Cornelis de Witt ter zee. De oorlog te lande nam echter zulk een noodlottigen keer, dat de voordeelen ter zee tot weinig meer leidden, dan om den wissen ondergang der Republiek eenige dagen te vertragen. Gaan wij de neêrlagen te lande geleden in het kort na! Op het einde van Mei werd het beleg voor Orsoi geslagen, welke vesting den 2den Junij overging. Terzelfder tijde ging Bunik en Wezel over. Op den 6den dier maand Rijnberk, op den 7den Emmerik en Rees, den 9den Deutichem. Middelerwijl vielen de troepen van Keulen en Munster in Overijsel en Zutphen, dat zij in weinige dagen geheel bemagtigden, waarna zij naar Groningen togen. Den 12den Junij trokken de Franschen over den Rijn, waarop de Prins van Oranje met zijn nietig leger terug trok, om Utrecht en Holland, of ten minste het laatste gewest te dekken. Den 14den ging Arnhem over, den 16den Doesburg. Het vlugten in Utrecht naar Holland werd algemeen, vooral toen het leger van den prins van Oranje Utrecht moest opgeven en terugtrekken ter verdediging van Holland. Den 23sten Junij rukte het Fransche leger binnen Utrecht, den 24sten bukte Woerden, den 25sten Oudewater, terwijl Naarden voor een afdeeling van het Fransche leger reeds eenige dagen vroeger de poorten had geopend. 's Lands Staten waren wanhopig. Zij onderhandelden en vernamen de meest harde en onteerende voorwaarden. Vele leden der Regering neigden tot aanneming, maar, het zij tot eeuwige eer van Amsterdam en Rotterdam vermeld, de Gemagtigden dezer beide steden wilden van geen verdrag hooren tot den door Frankrijk en Engeland gestelden prijs. Hunne heldhaftigheid, hunne kalmte in het dreigend gevaar, hunne koelbloedigheid werpt een lichtstraal op het donker tafereel en bedekt voor een deel de schuld, die op hen kleeft, dat zij door kleingeestige partijzucht de schoone aan hun bestuur toevertrouwde landen op den rand van het verderf hadden gebragt.

De snelle zegetogt des Franschen Konings vervulde de gemoederen met argwaan. De partij, die de verheffing des Prinsen van Oranje zocht te bevorderen, sprak het eerst het woord verraad uit, en dat woord weêrklonk in aller hart. Tot welke hoogte de haat en de argwaan waren gestegen, bleek uit den moordaanslag, die den 22sten Junij tegen Joan de Witt werd gewaagd, niet door het graauw, maar door eenige jongelieden uit den deftigen stand. De ontvangen wonden wierpen den Raadpensionaris, die in den algemeenen nood zijn vastberadenheid niet verloren en zich in de laatste dagen nieuwe bondgenooten had weten te verwerven, te bedde. Drie dagen later keerde zijn broeder, Cornelis, van de vloot naar Dordrecht, waar hij, onder dreigingen ontvangen, het zieke ligchaam de noodzakelijke ruste moest gunnen.

Geen wonder dat door een en ander alle veerkracht aan de regeerende partij ontzonk; terwijl zij bij den altoos stijgenden nood juist den bijstand harer krachtigste woordvoerders wel had behoefd.

Het geroep van verraad werd luider en luider en van dreiging kwam men tot daad. Valckenier geeft in zijn Verward Europa daarvan een korte en krachtige beschrijving, als hij zegt: »Allen raakten in confusie, zoodat de minste zoowel den baas speelde als de meeste, dat de Regenten raakten buiten hare Autoriteit en van binnen meer kwaads vreesden, dan van buiten; dat de Regering verviel tot een Ochlokratie, en dat in de voornaamste steden niets mankeerden als een getal solveerden Masaniello, om een ellendig bloedbad te stigten en de huizen der gesuspecteerde Heeren te plunderen, daarvan in sommige steden een begin gemaakt zijnde, 't welk de boeren ten platten lande, zoo dit maakten, dat zij op sommige plaatsen weinig

Op de Vendutie van den 25 Februarij,

voor het commissiehuis van **Gebr. VEIT,**
op Passer Senen,
ZULLEN MEDE WORDEN VERKOGHT:
een zwart

BATTAPAARD,

een span donker bruine Battapaarden, hoog 4 voet, en een Russisch **Billard.** — (593)

VERKOOP VAN EEN SCHIP

Op Vrijdag den 25sten Februarij 1859,

zullen de ondergeteekenden in een der pakhuizen aan de *Groote Rivier* naast de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij,
voor rekening van belanghebbenden,
aan den meestbiedende publiek verkoopen:

Het alhier ter reede liggende gekoperde en kopervaste Ned. Barkschip

„AMBOINA,"

metende 387 Lasten,
laatst gevoerd door Kapt. **W. H. Rusman.**
Het schip wordt verkocht:
ten 10 ure precies
met deszelfs MASTEN, STENGEN, RA'S en verdere RONDHOUTEN, staand en loopend WANT, een stel ZEILEN, 2 ANKERS, enz.
Vervolgens en détail:

De overcomplete Inventaris, bestaande uit:

ZEILEN, divers TOUWWERK, eene BARKAS, eene SLOEP, eene GIEK, enz., enz., verder WATERLEGGERS en diverse PROVISIEN.
Nadere informatien zijn te bekomen bij de Heeren **Keljaast & Vinju** en bij
(594) JOHN PRYCE EN Co.

Vendutie te Buitenzorg,

op Zaturdag den 26 Februarij 1859,
wegens vertrek:
ten huize van den heer VAN DEVENTER,
VAN DESZELFS INBOEDEL. (585)

Lellang di Bogor,

Harie Saptoe, tangal 26 Februarij 1859,
di roema toewan VAN DEVENTER,
DARIE DIA POENJA BARANG-BARANG.
(584)

VENDUTIE

op Zaturdag den 26 Februarij 1859,
wegens vertrek,
ten huize van den Heer H. J. VAN DER PLAS,
op Struiswijk (voorbij de 5e paal) door
Gebrs. Roselje en co.,
van een zeer netten en welgeconserveerden INBOEDEL,
bestaande uit:
diverse Meubelen, zoo van mahonie- als andere houtsoorten, waaronder 4 fraaije massief mahoniehouten **Kasten,** een dito **Ledikant, Toillette Duchesse,** etc., voorts Spiegels, Schilderijen, Lampen, een fraaije staande **Klok** met speelwerk in mahoniehouten kast, een **Draai-Orgel,** Pendules, porceleinen Eet- en Theeserviezen, **Zilver-,** Pleet-, Cristal- en Glaswerk, Mattevanen, Dispenskasten, etc., wijders 4 spannen goedloopende **Wagenpaarden, Rijtuigen,** waaronder een Kinderwagentje, Tuigen, etc, etc.
Op Vrijdag te voren te bezigtigen. (604)

VENDUTIE

op Maandag den 28sten Februarij 1859,
wegens vertrek,
ten huize van den WelEd.Gestr. Heer J. GROLL,
in *Gang Scott,*
door **GEBR. ROSELJE & Co.,**
van een zeer netten Inboedel, bestaande uit divers meubilair, waaronder fraaije mahonijhouten Kasten, do. Toilet, Waschtafel, Psyche, etc.,
voorts:
Lampen, Spiegels, Schilderijen, Pendule, Porcelein, Zilver-, Pleet-, Kristal- en Glaswerk, Paarden, Rijtuigen, tuigen, etc. (608)

VENDUTIE

Op Maandag den 28 Februarij aanstaande,
voor de Pakhuizen van de Heeren **Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.,** *door*
CASSALETTE en Co.,
van Diverse Koopmansgoederen als: een Factuur Kroon-, Hang-, Tafel- en Kantoorlampen. 86 kisten Fransche provisien in blik, Porceleine Tafelserviezen voor 12, 24 en 56 personen, 6 balen Fijn Laken, eene kist Moire Antique, Noire en Blanche, Flanel, Moltendekens, Robes bayadère, Cravatten, Glacé Handschoenen, enz. Borduurwol en Patronen, Porceleinen, Metalen en andere Knoopen, Eau de Cologne, Snuif, Violen, Potlooden, Speelgoed, Lampglazen, Appareils gazogène, 40 vaatjes Zinkwit en andere goederen meer te omslagtig om te vermelden. (635)

VENDUTIE

Op Dingsdag, den 1 Maart 1859,
Wegens vertrek ten huize van den WelEd. Gestr. heer
E. H. BOOM, op Goenong-Saharie
(het 2. huis van de School van den Heer ***Verhulp,***
door
Gebrs. ROSELJE & Co.
Van een pas uit Holland aangebragten, nieuwen inboedel bestaande uit:
Een ameublement bekleed met velours d'Utrecht, **Twee linnen-kasten, 1 Spiegelkast, 2 Bonheur du Jour, 1 Etagère, 1 Ledikant** met **Springveeren matrassen, Speeltafels,** etc.
Een en ander van Massief Mahonijhout en keurig bewerkt.
[illegible]
Een Eettafel, Bureau, Buffet, Dispenskast en Stoelen, alles van oud Eikenhout vervaardigd.
Fraaije Spiegels en Gravures in rijk vergulde Lijsten, Vergulde Hang- en Tafellampen, Een Etui bevattende, Een Stel Hollandsch Tafelzilver, etc. etc.
Een nog nieuwen Milord, Goede Paardentuigen, Een restant delicieuse Wijnen, etc. Wijders zal ook worden opgeveild de ondervolgende Preciosa's.
22 Gouden Knoopjes met Diamanten.
2 » Armbanden, ieder omzet met circa **50 Diamanten.**
1 paar Haarpennen met Diamanten.
1 Haarpen met Diamanten.
4 paren Oorknoppen met Diamanten en Brillanten.
2 Ringen met Diamanten.
2 paren Gouden kinder Armbanden.
Een en ander op Zondag te voren te bezigtigen. (610)

OP DE VENDUTIE

Van 1 Maart aanstaande
ten huize van den Heer ***Boom,*** zal mede worden verkocht:
Een zeer groot **CARROUSEL,** bedekt met eene Tent van Driehonderd ellen Katoen.
(611) GEBRS. ROSELJE EN Co.

HOUT-VENDUTIE.

Op Dingsdag den 1sten Maart 1859, op het Heemradenplein,
door
JOHN PRYCE & CO.,
à 2 pCt. Vendusalaris,
van
Groote Jattiehouten Balken
en
CHINESCHE DOODKISTPLANKEN.
(634)

VENDUTIE

op Woensdag, den 2 Maart 1859,
voor het woonhuis van den WelEd. Gestr.
A. A. M. N. Keuchenius, op Tana-Abang,
door **ABEELEN, DENNISON & Co.,**
van divers Meubilair, als:
Spiegels, Schilderijen, IJzer- en andere Ledikanten, Canapés, Toilet-Spiegels, Lampen, Kasten, Tafels, Stoelen, Rottan Matten, een weinig gebruikte Piano,
voorts:
een span Paarden, twee Rijtuigen, waaronder **eene Palinquin, Engelsch Wagentuig, een Kinder Wagentje en Dames-zadel.**
Bloemen in Potten, etc. etc.
(631)

Executoriale Verkoop.

Op Zaturdag den 5den Maart e. k.
DES VOORMIDDAGS TEN 10 URE,
zal door tusschenkomst van het Vendu-Departement te **TANGERANG,** op het Residentiekantoor aldaar, worden verkocht:
EEN TUIN ZAAI EN WEILAND,
genaamd **PASSIER ANTJOL,** gelegen aan de Rivier *Mentjerie,* in het Westerkwartier der Residentie Batavia, perceel nummer 7, bij de Verponding geregistreerd onder No. 6009; getaxeerd op ***f* 45,000,**— en wordt ingezet voor eene som van ***f* 30,000,**—.
(613) F. VAN HEMERT.

ten en wagens aanbielden" (waarvan in den aanvang dezer schets gewaagd werd). »Door dien algemeenen oploop en disordre scheen het alsof de geheele Staat zou verloren gaan, waarop een Spaansche Nederlander alludeerde met dit vers:

't Veel hoofden voerend beest verdeeld in 't Vreed verdracht,
Door oproer machtig wordt en weer tot niet gebracht

en een ander:

Het toornig Neêrlands graauw d'oproer eerst heeft gevoed,
Van 't toornig graauw het eind des oproers wezen moet."

En dit oproer zou een einde nemen met de verheffing van Willem van Oranje tot de waardigheden zijner voorvaderen, en alzoo met de herroeping van het plegtig bezworen eeuwig edict!

Dordrecht was een der eerste steden, binnen welke de wensch van het volk werd bekend gemaakt. In de oorlogsverklaring van Engeland, die op den 7den April was afgekondigd, kwam voor, dat de Koning zich beleedigd gevoelde door het bestaan eener schilderij op het Dordsche stadhuis, waarop de aanval der Staatsche vloot op Chatham, onder Cornelis de Witt, stond afgebeeld.

Het gaf het gemeen aanleiding, om den 15den Mei die schilderij van het stadhuis te halen en te verscheuren, de stukken rondom de hoofdwacht, het uit de schilderij gesneden hoofd van den Ruwaard aan de galg te spijkeren, en vervolgens het huis van den Burgemeester Halling te plunderen en te vernielen.

Dit was het begin van grootere beroerten. Op den 24sten en 25sten Junij hadden eenige der deftige burgeren bij de stadsregering geremonstreerd, en om inlichtingen op onderscheidene punten, rakende de verzekering der stad, aangehouden, die hun, naar het schijnt, in alle beleefdheid werden verstrekt, zoo als dan ook bij alle volgende handelingen der Regering bleek, dat zij de vormen tot het laatste toe in acht heeft genomen, zonder echter in het wezen der zaak iets toe te geven. Het gemeen werd echter weder gaande gemaakt door het gerucht, dat de sleutel van het magazijn door den Magistraat werd achtergehouden, opdat de burgerij den slechten toestand daarvan niet gewaar zou worden en zij een voorwendsel mogten behouden om de stad, gelijk als in zoovele andere steden plaats had, lafhartig of verraderlijk over te geven. Te midden dezer beweging werd het betoog van een burger vernomen, hetwelk ten doel had de burgerij voor te stellen, dat tot behoud van stad en Staat slechts een middel overbleef, namelijk de vernietiging van het Eeuwig Edict en de verheffing Zijner Hoogheid tot Stadhouder. Het voorstel vond ingang, en van alle zijden rezen de kreten: Viva Oranje, viva le Prince d'Orange! op. Eenige burgers begaven zich daarop naar de woningen der Burgemeesteren en Regenten, te kennen gevende, dat men Zijn Hoogheid tot Stadhouder van Dordrecht zonde verklaren; terwijl bij het weigeren van dat verzoek allen met vernieling en plundering werden bedreigd.

De Burgemeesteren en Regenten vonden zich genoodzaakt, om de Burgerij op staande voet »satisfactie op hun petitie" te beloven en naar het stadhuis te gaan, om aldaar gezamentlijk vast te stellen, wat ieder in het bijzonder had beloofd. In het derwaarts gaan moesten zij soms de gedane belofte vernieuwen aan hen, die zij ontmoetten. Burgemeester Halling werd deze belofte mede afgeëischt, juist op het oogenblik, dat hij het stadhuis van achteren meende op te gaan, met bedreiging, dat hem anders het hoofd zoude geklooid worden. In de vergadering werd op het sterk aandringen der burgerij te weeg gebragt, dat de Magistraat voor en achter het stadhuis met het geluid van trompetten deed afkondigen, dat zij aanstonds Gecommitteerden zouden afzenden, om Zijne Hoogheid namens de stad te begroeten en meteen te verzoeken, dat het hem believen mogt in persoon in de stad te komen, ten einde haar staat en toestand te kunnen overzien. Tot deze zending werden de Heeren, in het hoofd van ons opstel opgenoemd, verkoren, die op den 25sten Junij, des avonds te 6 uren, werden uitgeleid door duizenden menschen onder het gedurig geroep van: Lang leve de

Op Maandag, den 28 en Dingsdag den 29 Maart aanstaande,
zullen de Ondergeteekenden voor een HUIS op het *Koningsplein*, publiek verkoopen:

eenenprachtigenINBOEDEL,

waarvan de voornaamste artikelen, op eene bij deze Courant gevoegde lijst zijn omschreven.
(609) GEBR. ROSELJE EN Co.

Op een nader te bepalen dag zullen de ondergeteekenden op vendutie *verkoopen*:
EENE AMERIKAANSCHE HANDCHAIS,
en **Twee** zeer nette Hollandsche **Boerenwagentjes** van Eikenhout, zeer geschikt voor de bovenlanden.
Inmiddels bij hen te bezigtigen.
(605) JOHN PRYCE EN Co.

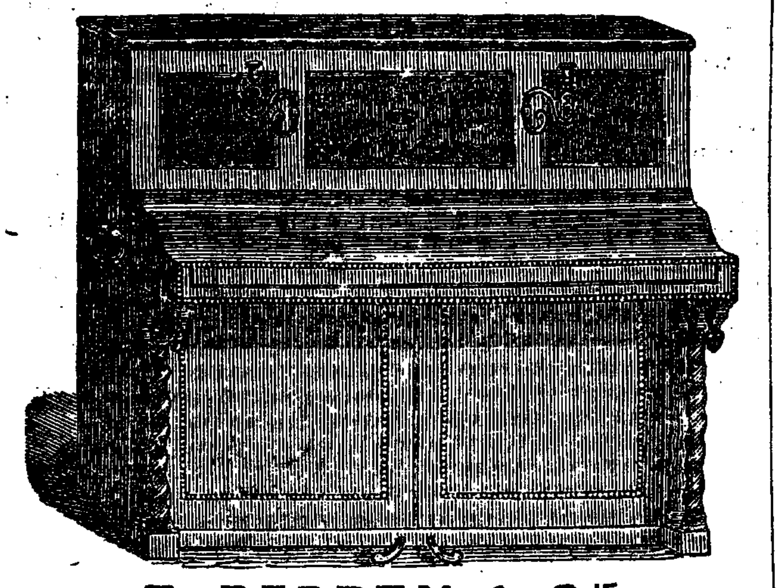

F. BERDEN & C.IE
FAB.T DE PIANOS
A BRUXELLES
Depôt pour tout Java.
CASSALETTE & Co.
BATAVIA. (595)

WOODBURY & PAGE

wachten slechts op de ontvangst hunner KASSEN, LIJSTEN, etc., om hun Atelier op Rijswijk naast LEROUX op nieuw te openen.
In het begin van Maart zal alles aangekomen zijn.
Inmiddels hebben zij gelegenheid onderwijs te geven **in de Photographie,** aan een ieder, die deze kunst verlangt te leeren.
TE KOOP:
CAMERA'S, CHEMICALIEN, ETC. (617)

ZOETEMELKSCHE KAAS,

bij
(586) S. B. VAN KLEEFF EN Co.
Toko Rijswijk en ***Passer Pisang.***

Reçu chez A. PONS.
Sluisbrug
Un assortiment de Vrais dentelles et blondes, Cols et dentelles, guipure noire et blanches, gants Satinés blanc avec garnitures, Ruban tafetat noir pour dueil.
(628) BATAVIA, 22 *Fevrier* 1859.

Verkrijgbaar:

bij den Ondergeteekende
VERSCHE BOMBAY UIJEN & DUCKS.
(639) J. BROWN.

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.
Avec la permission de M. le Résident.
VENDREDI, 25 Février 1859.
Quatrième représentation du onzième mois de l'abonnement.
LES MONTÉNÉGRINS.
Opéra comique en 3 actes, de Limnander
Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises
Le Directeur-Gérant,
(640) VAN KINSBERGEN.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.
Receptie in den 1e graad
Op Donderdag den 24 Februarij 1859, des avonds ten 8 ure.
De Secretaris der Loge
(645) OCKERSE.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING
der
Natuurkundige Vereeniging in Nederl. Indië,
ten huize van den President, op *Donderdag-avond* ten 8 uur, van den 24 Februarij 1859.
De Secretaris,
(621) G. A. DE LANGE.

HOTEL D' EUROPE TE SINGAPORE.
Aan den zeeoever gelegen.
Dit hôtel, door den Heer en Mevrouw CASTELEIJNS, gehouden, beveelt zich bijzonder in de gunst van het publiek door een trotsch uitzigt op de reede, door zijne zindelijkheid en goede bediening, en vooral door een uitmuntende fransche tafel, eenig in hare soort te Singapore en welke door Mevrouw CASTELEIJNS, zelve bezorgd wordt.
De Heer en Mevrouw CASTELEIJNS, spreken beiden de *Fransche en Nederlandsche talen.*
Prijs per dag..... *f* **2,50.**
» per maand.. *f* **45,—**
(643)

Hôtel d'Europe à Singapore,

Situé sur le bord de la mer.
Cet établissement, tenu par Mr. et Madame Casteleyns, se recommande spécialement à la faveur du public, par une vue magnifique sur la rade, par la propreté, par les petits soins et surtout par une excellente Cuisine française, unique dans ce genre à Singapore, surveillée par **Madame Casteleyns**, elle-même.
Mr. et **Madame Casteleyns**, parlent eux mêmes le français et le hollandais.
Prix par jour . . . . *f* 2,50
do. par mois . . . . *f* 45,00
(662)

Ontvangen *per Broedertrouw:*

Een Extra fraaije en solide **Tent-Reiswagen,** met daarbij behoorende **Tuigen** met pleet gemonteerd, vervaardigd in de Fabriek van ***Lehmann*** te Rotterdam.
(600) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Fraai verlakt leder voor schoenen
Effen wit „ „ „
Maroquin „ in diverse kleuren
per dozijn en ook per vel
verkrijgbaar bij
(616) Gebrs. ROSELJE EN Co.

Instituut Molenvliet.

De Ondergeteekende betuigt zijnen dank voor het in hem gestelde vertrouwen. Reeds telt zijne inrigting circa ***70 leerlingen,*** waaronder ***20 kost-leerlingen,*** aan welker opvoeding door zes personen met vlijt wordt gearbeid.
Daar in zijne school ruim ***200 leerlingen kunnen geplaatst worden,*** en zijne uitmuntend ingerigte woning zonder bijgebouwen, ***70 tot 80 leerlingen kan bevatten,*** beveelt hij zich bij voortduring aan.
(529) L. BRAS.

Bij vonnis van den **Raad van Justitie** te ***Samarang,*** uitgesproken op den 9den Februarij 1859, is op vordering van **P. H. MEIJER TIMMERMAN THIJSSEN**, Landhuurder, wonende te *Tempel*, Residentie *Djocjacarta*, in zijne hoedanigheid van Voogd van **C. A. BOL**, verklaart dat er regtsvermoeden bestaat van het overlijden van **PIETER ANDREAS BOL**, van beroep Landhuurder, en van **MARIA ELISABETH BOL**, zonder beroep, beiden laatst gewoond hebbende te *Djocjacarta* en wel sedert 4 November 1854.
De procureur des Eischers,
(625) MIRANDOLLE.

Daar wij bij ons vertrek uit Batavia, buiten de mogelijkheid waren van alle vrienden en bekenden persoonlijk afscheid te nemen, roepen wij hen hier ons vaarwel toe, met den wensch voor een gelukkig wederzien
J. R. KLEIJN,
C. KLEIJN, *le Conge.*
SINGAPORE, 16 Februarij 1859. (629)

De Heer **C. S. VAN HEEKEREN** is van af primo Januarij jl. als deelgenoot in onze firma opgetreden.
VAN MAANEN EN Co.
SAMARANG. 15 Februarij 1859. (626)

TE HUUR

Een **huis** op Passer Senin

Te bevragen bij
(658) KEGEL.

TE HUUR

Met 1 Maart e. k., een aangenaam gelegen huis op

Salemba, thans bewoond door den Majoor **Maurenbrecher,** te bevragen bij
A. W. VAN HAEFTEN,
(588) op *Struiswijk.*

TE HUUR of TE KOOP

Een ruim en aangenaam gelegen woonhuis met 1 Maart te aanvaarden.
Adres: [illegible] LANGE EN Co.
(618)

Tot het leveren van alle **Scheepsbehoeften** en **Provisiën** bevelen zich aan
NOOTBAAR EN JOOSTEN.
SAMARANG, den 18 *Februarij* 1859. (623)

EENE JUFVROUW van de **Prot. Godsd.**, onderrigt gevende in de **Fransche- en Hollandsche Taal,** Rekenen, Aardrijkskunde, en alle Vrouwelijke handwerken, kunnende goede getuigen produceren zag zich gaarne, doch liefst in de binnenlanden geplaatst.
Adres franco Letter H. bij
(632) G. KOLFF & Co. — *te Batavia.*

IEMAND, over eenig kapitaal kunnende beschikken, wenscht zich te associëren in eene zaak te Batavia of elders.
Hierop reflecterende adresseren zich franco bij de Boekhandelaren *Lange & Co.*

Weggeloopen,

in den avond van den 18den dezer een hond ***(Sydney Pointer),*** bruin met witte borst en witte pooten genaamd **POLLUX.**
De aanwijzer kan op eene belooning staat maken.
(598) VAN HEMERT, — *Parapattan.*

Prince! sterven moet de kwade Regering! De Gedeputeerden, in het kamp bij Bodegraven gekomen, stelden Zijne Hoogheid hun verzoek voor, hetwelk echter niet werd ingewilligd, daar de Prins zeide, dat »de hoog dringende nood zijne continuele presentie vereischte op dezen post, die geen minuut van de insultes der vijanden verzekerd was." Toen de Gedeputeerden evenwel het verzoek nader aandrongen en te kennen gaven, dat de woedende burgerij slechts door de tegenwoordigheid Zijner Hoogheid te stillen was en hen voorzeker als verraders zoude ombrengen, indien zij alleen terugkeerden, zeide Zijne Hoogheid zijne komst tegen den anderen dag toe.

Wij hebben gezien, dat de Prins aan zijne toezegging gevolg gaf en, verzeld van de Regering en de burgerij, zijne plegtige intrede in de stad Dordrecht deed. Hoe eenstemmig Regering en burgerij ook in dat oogenblik schenen, in de werkelijkheid waren zij het niet. De eerste droeg echter zorg, dat er niets van hare ware gezindheid bleek en ontving den Prins met de uiterste beleefdheid. Hem werd »sessie in den oud-raad gepresenteerd en in alle voegzame termen voorgesteld de algemeene genegenheid zoo van de Regering als van de gemeente van Dordrecht te zijnwaarts, en dat Hun Edelen zouden trachten alles te contribueren, wat tot welstand van het vaderland en hem zoude kunnen dienen, hem bedankende, dat hij hun de eer kwam doen, om hunne stad te bezigtigen."

Van het Stadhouderschap, waarop de burgerij aandrong, werd echter met geen woord gerept.

Zijne Hoogheid maakte een diepe buiging, toen de rede, waarschijnlijk door den Heer Swijndrecht uitgesproken, was geëindigd. Geen trek op dat strakke en deftig gelaat verried teleurstelling, en deze moest toch door den Prins worden gevoeld, daar hij door zijne aanhangers voorzeker van het voornemen der burgerij was onderrigt.

»Ik bespeur, Edel Achtbaren! tot mijn werkelijke verheuging, dat onze harmonie beter is dan ooit," hernam de Prins. »Gaarne neem ik uw voorslag, om de stadsvesten te bezigtigen, aan. Mijn lastbrief als Kapitein-Generaal, zoo geëxtendeerd en compleet, maakt geen mentie van eenigerlei verbod deswegens, zoodat mijne meesters, de Heeren Staten, hier present zijnde, zeker zelven verlof daartoe zouden geven."

De schouwing had plaats. De Prins nam alles met de meeste opmerkzaamheid waar en veroorloofde zich hier en daar op een zwak punt te wijzen, dat, de Heeren haastten zich het te beloven, in allerijl zou worden gerepareerd. Daarna werd Zijne Hoogheid naar de herberg *de Paauw* geleid, waar hem het middagmaal van wege de stad werd aangeboden. Welke toon aan den disch heeft geheerscht, of de Magistraat even zoo goed meester is geweest als de Prins over woord en gebaar, en er alzoo van weêrszijden een masker werd gedragen, onze Valckenier, die anders nog al omstandig is, meldt hiervan niets. Alleen geeft hij ons zekerheid, dat ook aan het middagmaal geen woord van het Stadhouderschap werd gemeld.

Middelerwijl was de burgerij door de schijnbare toegefelijkheid en inschikkelijkheid der Regering niet in slaap gewiegd. Veeleer wekte hare beleefdheid de achterdocht op. Het bleek vooral, toen de stadskaros voorkwam en Zijne Hoogheid was ingestegen onder de buigingen der zwijgende Edel Achtbare Heeren. Een der naastbij zijnde burgers trad op een lid van den Magistraat, waarschijnlijk Halling, toe en vroeg: »Wat heeft men van Zijne Hoogheid gemaakt?" waarop hij ten antwoord ontving: »Meer dan hij heeft begeerd." De vrager hernam: »Zijne Hoogheid heeft niets begeerd, daarom hebt gij hem zeker ook niets gemaakt!"

(*Wordt vervolgd.*)

Austrian Lloyds Steam Navigation Company

Overland Route via Trieste.

The **Austrian Lloyds Mail Steam Packets** leave Alexanderia direct for Trieste immedately after the arrival of the Mails & Passengers from Suez at Alexandria.

The direct passage occupies 5 days, and on reaching Trieste Passengers receive free pratique, provided the vessel has a clean bill of health.

Fares from Alexandria to Trieste:

1st. Class £ 16. — 2nd Class £ 11. — 3.rd Class on deck £ 7.

Children under 10 years half fare; under 2 free.

Provisions and wines included.

The probable cost of passage from Trieste to London for a first Class passenger is:

via Vienna, Dresden, Cologne & Ostende £ 12.15/—

via Italy, Switzerland & Boulogne . . » 9. 5/—

and for second Class passenger:

via Vienna, Dresden, Cologne & Ostende £ 9.—

via Italy, Switzerland & Bou ogne . . » 7. 5/—

For further particulars respecting the continental route, apply on arrival at Suez, Alexandria & at Trieste, at the Austrian Lloyds Office, where every information and assistance will be given.

Passports are not particularly required at Alexandria, and every facility is offered at Trieste by the Police and Customhouse Officers. — All te heavy Baggage not required for the Overland Route may be delivered to the Austrian Lloyds Agent at Alexandria for Shipment to Southamton.

November 1858. (641)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een krachtig geneesmiddel voor alle *ongesteldheid aan de ingewanden*. Dezelven worden door allen die haren invloed hebben ondervonden, aangeprezen, en hare deugdzaamheid erkend. Zij werken zoo krachtig en bepaald op alle zieke deelen des ligchaams, dat geene ongesteldheid aan de maag of de ingewanden aan hare werking kan weêrstaan. Zij doordringen het geheele gestel en nemen alle kwaad weg, en het is eene erkende daadzaak dat deze pillen nooit in gebreken blijven de ziekten te doen verdwijnen, zelfs wanneer elk ander middel deszelfs uitwerking gemist heeft.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1. — *f* 3. — *f* 5. —.
Potjes zalf à *f* 1. — *f* 3. — *f* 5. —.

Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Soeracarta » W. Veldman.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok,
» Samarang » H. L. de Lyon, de Groot, Kolf, & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (619)

Boekhandel van H. M. van Dorp
TE BATAVIA

Per mail ontvangen:

Steijn Parvé. De Bijbel, de Koran en de **Veda's 1e deel**

Willer. Het eiland Boeroe.

W. A. v. Rees, Montrado Geschied en Krijgskundige bijdragen betreffende de onderwerping der Chinezen op Borneo.

Van der Goes, Java. Schetsen en omtrekken. (635)

VRACHT EN PASSAGE NAAR JAPAN

met het Ned. Fregatschip

NASSAU,

kapt. **C. J. HÜFFNAGEL**,

zullende **spoedig** zeilen.

Adres bij

de Agenten

(620) DÜMMLER EN Co.

Vertrekkende Personen.

Cilliar, partant pour France. (607)

M. J. Pacqué en familie, gemagtigden *J. Baart* en *W. F. Vetter*, te Makasser. (614)

BATAVIA.

In den morgen van den 21sten Februarij, is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van hier naar *Buitenzorg* vertrokken.

— Maandag morgen ll. is, op het Waterlooplein alhier, het lijk van een vermoorden Europeschen soldaat gevonden. Zijn hoofd was, naar het schijnt, door een ijzeren werk uig, getroffen. De dader en de naam van het slagtoffer zijn vooralsnog onbekend.

— Zoo even ontvangen wij van Sourabaija een telegrafisch berigt, mededeelende, dat het Ned. schip *Soubirty*, op reis naar China, bij Probolingo op een blinde klip gestooten heeft en onmiddelijk gezonken is. De equipage is gelukkig gered geworden.

— Men schrijft ons van Buitenzorg, dd. 22 Februarij: Donderdag middag is de inlander Djalimin, in de kampong Rawa banteng, op het land Tjilingsi, woonachtig, terwijl hij zich met den veldarbeid bezig hield, door den bliksem gedood.

Bij onderzoek is gebleken, dat zijne kleeding geheel verzengd was; op het lijk was echter geen ander kenteeken van den bliksem te bespeuren dan een klein zwart vlekje in het aangezigt.

— Op Tjibinong, in deze afdeeling, heeft, den 20sten dezer, een hevige windhoos vele schade aan huizen en boomen aangerigt. Eenige huizen zijn geheel omgewaaid en vele boomen uit den grond gerukt. Gelukkig heeft men daarbij van geene ongelukken, aan menschen of vee overkomen, gehoord.

— Ten vervolge van ons nummer van den 5den Januarij 1859 no. 2, zijn wij in de gelegenheid gesteld de volgende, den 20sten Februarij, per telegraaf ontvangen berigten mede te deelen, ten aanzien der expeditie naar *Boni*.

De Gouvernements commissaris voor de zaken van *Celebes* en onderhoorigheden, den 12den Januarij, aan boord van Z. M. stoomschip *Madura* van *Batatavia* vertrokken, was den 18den Januarij te *Macassar* aangekomen, van waar Z. H. EdG. den 24sten te *Bonthain* arriveerde.

Den 7den Februarij was de geheele militaire magt te *Sindjai* en *Badjoa* bijeen.

De zendelingen van het gouvernement, die den 5den Februarij het ultimatum naar *Badjoa* overtezonden brengen, waren afgewezen; den volgenden dag derwaarts teruggekeerd, werden ze goed ontvangen en het ultimatum aangenomen.

Den 9den Februarij verzocht *Boni* evenwel uitstel, om zich aangaande de gestelde voorwaarden te verklaren, ten einde daaromtrent vooraf te raadplegen met de rijken van *Soppeng* en *Wadjo*, welk verzoek werd afgewezen, met den eisch tevens, dat den 10den Februarij een bepaald antwoord zou worden gegeven. Ook die dag ging voorbij zonder dat aan den eisch werd voldaan, waarna de zendelingen den 11den Februarij de oorlogsverklaring overbragten.

Hoewel daartoe eerst toegelaten, werden zij op het naderen van verkenningssloepen afgewezen.

Den 12den Februarij is een gedeelte der expeditie ontscheept, dat met weinig verlies *Badjoa* heeft ingenomen.

Nader hopen wij in de gelegenheid te zijn aangaande een en ander meer uitvoerige berigten mede te deelen.

(*Jav, Ct.*)

Samarang, 19 Februarij. In den morgen van den 11den dezer, zijn, door een Boegineesch soldaat 2 der wachthebbende personen te *Pontjol*, die vermeenden hem als deserteur te moeten aanhouden, zoodanig aan de borst en den onderbuik verwond, dat zij aan de gevolgen daarvan, na opname in het stadsverband, zijn overleden.

Naar wij verder vernemen, is het der politie, in weerwil harer onvermoeide pogingen, nog niet mogen gelukken, den moordenaar in handen te krijgen, er zoude eene premie zijn uitgeloofd van *f* 50. — aan wien hem levend en van *f* 25. — aan wien hem dood aan de politie overlevert.

— Zekere Bok Sikim, dessa *Tjaudi* district *Serendol*, is dezer dagen gewond door haren neef, die in waanzinnigen toestand verkeerde, de wonde is echter niet gevaarlijk.

— In den avond van Dingsdag den 15den dezer, werd aan den, op zijn verzoek eervol ontslagen, Commandant der Schutterij alhier, H. F. MORBOTTER, door de Schutterij eene luisterrijke serenade met fakkellicht gebragt, waarbij aan ZEd., na voorafgaande toespraak en voorlezing, eene schriftelijke dankbetuiging, tot erkenning zijner verdienste in bedoelde betrekking bewezen en leedbetuiging over zijn aftreden werd ter hand gesteld, hetwelk door den afgetreden Commandant op eene hartelijke wijze werd beantwoord Jammer dat deze feestelijkheid niet door fraai weder werd begunstigd, waardoor vele leden der burgerij verhinderd werden om, zoo als zij gaarne gedaan hadden, ook aan de evenwel door velen bijgewoonde hulde in persoon deel te nemen.

(*Sam Ct.*)

Soerabaija, 14 Febr. Wij vernemen, dat het Regentschap Soerabaija in twee Regentschappen zal worden gesplitst, namelijk in het regentschap Soerabaija, bestaande uit de districten Kotta, Djabakotta en Goenoongkendeng, en het Regentschap Sidhokari, bestaande uit de districten Djengolo I, II, III, en IV en Rawapoeloe I en II, en dat het district Kaboh bij het Regentschap Modjocerto zal worden ingedeeld.

Zijn wij wel onderrigt, zoo is den tegenwoordigen Regent van Soerabaija, uithoofde van de reorganisatie van zijn regentschap, eervol ontslag uit zijne betrekking verleend met vergunning om den gelen pajong te voeren; terwijl zijn oudste zoon Radhen Soeriq Adhi Koesoemo, thans ondercollecteur van Lamongan, zou zijn benoemd tot Regent van het nieuwe regentschap Soerabaija, en de Patih van Modjocerto, Mas Ngabehi Nota Poero, een afstammeling der oude Soerabaijasche regenten familie (Kasepoean), tot Regent van Sidhokari, terwijl aan den controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures J. H. van der Palm de waarneming der betrekking van Assistent Resident van Sidhokari is opgedragen.

— Men deelt ons mede, dat het Engelsche schip *Marian Mac Entyre*, gezagvoerder Joseph Little, van Honkong naar Sydney, met eene lading thee, op een koraalrif, 10 Engelsche mijlen ten Noord Oosten van Bawean, is gestrand.

Van de lading heeft men hoop het grootste deel te kunnen redden, doch het schip zelve is geheel verloren.

Ter berging der lading. is het Nederlandsche schip *Zaanstroom*, gezagvoerder Schaap, gisteren van hier vertrokken. Genoemde bodem is daartoe ingehuurd voor eene som van *f* 3000 voor ééne maand, en daarna voor *f* 80 daags.

(*Oostpost.*)

Toeban, 8 Februarij. — Aan den grooten weg schuilde, onder een Tamarindeboom, een Javaan voor het slechte weder, doch werd ongelukkig door den blik sem doodelijk getroffen; volgens gebruik werd zijn lijk naar het District gebragt en aldaar herkend voor dat van den zoon van Pa Oembet, wonende in de afgelegen dessa D. . . . ., circa 25 paal van het district. midden in de bergen. De Wedono liet genoemden Pa Oembet roepen, die dan ook reeds zeer geschokt kwam en, schijnbaar zeer aangedaan, bragt bij zijn dooden zoon naar huis.

Geen 14 dagen na dit gebeurde, vond men in de Sawa's, nabij eene dessa in hetzelfde district, een lijk. dat bleek door den bliksem getroffen te zijn; wederom werd het lijk naar het district gebragt en herkend voor dat van den schoonzoon van Pa Oembet.

Wederom werd hij in het district geroepen, doch in eene geheel andere stemming kwam hij daar aan.

Toen zijn zoon daar dood in het district lag, was hartzeer en droefheid op zijn uiterlijk te lezen; thans dicteerde het wrevel, in één woord Pa Oembet was knorrig.

Nadat de Wedono hem had afgevraagd, of die verslagene zijn schoonzoon was en hij dit beantwoord had met te zeggen, een van de drie, gaf de Wedono hem te kennen, dat vier man het lijk zouden dragen en hij het nu maar te volgen had en naar huis konde gaan.

Zoo als gezegd is, Pa Oembet was knorrig en maakte geen aanstalte om te vertrekken.

De Wedono, die naar zijne wijze van inzien, geloofde nog al sterk op het punt van godsdienst te zijn, vond deze gelegenheid geschikt, om hem woorden van troost toe te spreken, dewijl er juist veel menschen in het district waren en hij daardoor een zeker auditorium had. Doch alles wat de Wedono sprak was te vergeefs, niets imposeerde op Pa Oembet, steeds antwoordde hij »Ingé", doch de toon van dat woordje, werd eindelijk dusdanig uitgesproken, dat de Wedono begon te begrijpen, dat er geen eer was te halen bij zulk een verstokten zondaar, en hem gelastte weg te gaan; doch Pa Oembet antwoordde, dat hij niet weg wilde gaan om reden, dat hij het niet aannam en zich daarover in de Negorij wilde beklagen; want Pa Oembet had 14 dagen geleden een zoon en drie schoonzoons, allen bij hem inwonende, nu had hij nog maar 2 schoonzoons over, dus over eene maand, misschien eerder, had hij er geen een, en wie zoude hem dan helpen bewaken, zijne Sawa's helpen bebouwen en zijne Tagal velden beploegen; waren het zijne dochters, dan reclameerde hij niet, maar zijn zoon en schoonzoons, dat kon en wilde hij niet aannemen. Met veel moeite ging Pa Oembet eindelijk naar huis, doch niet voor en aleer de Wedono hem de verzekering gaf, dat hij, Wedono, zoude zorgen dat beide overgebleven schoonzoons van Pa Oembet niet door den bliksem werden getroffen.

Palembang, 30 Jan. — Wij zijn in de gelegenheid, onzen lezers een meer uitvoerig verslag te geven van het voor de doesson *Djatti* (zie ons nummer 4 — dd. 31 December,) plaats gehad hebbend gevecht. Ook de laatste berigten van Labat zijn ongunstig, daar de onzen, op den 15den dezer, nogmaals een vergeefschen aanval op die plaats hebben ondernomen.

Den 10 Januarij des morgens rukte eene kolone, sterk 500 onderofficieren en manschappen, tegen de verstrekte doesson *Djatti* op en reeds te 5 uren opende de mortierbatterij haar eerste vuur, om zoo mogelijk in de logementen van den vijand brand te schieten, dat even wel niet mogt gelukken. Ook de van *Palembang* medegenomene 8 ℔ en de twee 2 ℔ openden hun vuur Van *Moeara Saban* uit, aan de overzijde der rivier, tegen over *Djatti* gelegen, werden granaten binnen de doesson geworpen, en van uit *Pandanarang*, welk doesson ongeveer twee palen achter *Djatti* ligt en die eenige dagen vroeger, door den kapitein Schultze met 100 man was bezet, werd een détachement, onder commando van den 1sten luitenant Kauffman, gezonden, dat zich achter de versterking opstelde en een scherp geweervuur met den vijand onderhield.

Het vuur der voorzijde van *Djatti*, dat tot dusverre gezwegen had, barstte op eens los en kwetste verschei dene der uitgezondene tirailleurs. Hoe men ook ge hoopt had, dat de 8 ℔ bres zoude veroorzaken en een algemeenen storm zoude toelaten, werd dit echter nie verwezentlijkt. De 1ste Luitenant Adj. van Stuwe wer met een détachement uitgezonden, om aan de regter zijde van de doesson eenige observatien te nemen, en spoedig daarop werd door hem het berigt gezonden dat hij op handen en voeten naar de gracht voortge kropen zijnde, geene ranjoes bespeurd had; dat hij eenmaal in de gracht zijnde, geen groot gevaar mee liep van door den vijand benadeeld te worden, verde dat wel de granaten in de doesson vielen, maar vele niet sprongen en dat de 8 ℔ zijne kogels te hoog schoo De 1ste Luit. Tomei werd nog regts van de doesso op de hoogte gezonden, om met de mortier brand t te schieten, dan ook dit mislukte. Op dezen dag be kwam de Majoor van den Bergh eene wond in he aangezigt en eene in den regterschouder, Kapi tein Horrman eene in het been; zoo ook de 2de Luit der Art. Geij van Pittius en de Adj. onderoffic. dienst doend. officier Mohemius, terwijl bovendien nog 1 mindere militairen gekwetst werden; den 11 Jan. wer de 1ste Luit. de Grijs, met 40 bajonetten, uitgezonde naar eene plaats, van waar de 1ste Luit. Adj. van Stuw had opgegeven, dat er mogelijkheid zoude bestaan u de mortierbatterij brand binnen *Djatti* te veroorzaken na eenige worpen zag men dan ook weldra de vla opstijgen, terwijl latere berigten mededeelden, dat e negen huizen en 4 padischuren eene prooi der vlam men zouden geworden zijn. De drie volgende dage heeft men, door zwaren en aanhoudenden regen, niet bijzonders tegen den vijand kunnen ondernemen; alleen heeft men eenige granaten geworpen en eenige sch ten met de 8 ℔ gedaan, die alstoen door een bar aan de monding voor verder gebruik is ongeschikt ge worden. Op den 15 Januarij werd het, door den Lu tenant kolonel Lammerée ontworpene, plan om, do het aanleggen eener mijn, de borstwering te doen spri gen, en daardoor bres te veroorzaken, door den 1ste Luit. Adj. van Stuwe, hierin door een paar vrijwil gers bijgestaan, ten uitvoer gebragt. De daarvoor g schikte plaats werd aangewezen aan de zuidwestzij der doesson, als zijnde voor deze operatie het be geschikt en waar digtbij men ook de stormkolon bedekt konde opstellen. Des morgens te halfzeven ure rukte de kolonne van Slawee op naar de plaats ha opstelling, waar zij nog versterkt door een uit *Pand narang* gezonden détachement, onder commando v

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 23 Februarij 1859, No. 16.

den 1sten Luit. Kauffman, een getal van 230 bajonetten uitmaakte. Nadat de Luit. Adj. van Stuwe eenige scherpschutters bedekt had opgesteld, begon bij met een inlandsch fuselier zijne gevaarvolle taak, terwijl een Eur. korp. het kruid en andere benoodigdheden bewaarde. Na ruim twee uren tot over de knieën in het water gestaan te hebben en aan het vijandelijk vuur en het werpen van steenen te zijn blootgesteld geweest, werd het kistje met kruid geplaatst en de lont ontstoken; dan tot drie malen moest de Luit. Adj van Stuwe wederom in de gracht afdalen, daar de lont niet door brandde. Nogmaals was de bamboe, waarin de lont geplaatst was, door een steen getroffen, in het water gestort, en moest er worden afgedaald, niettegenstaande reeds vijf der dekkenden waren buiten gevecht gesteld. Omstreeks twee uren vloog eindelijk met een vreeselijken knal het kruid in de lucht en ontstond er een bres van anderhalve el.

Moedig snelde daarop het 1e peloton, onder aanvoering van den 1sten Luit. Kauffman, voorwaarts en, ware de geestdrift bij de volgende pelotons dezelfde geweest, gewis *Djatti* was ons; dan, hoe ook door hunne officieren voorgegaan en aangespoord, weinigen volgden. De 1e Luitenant Kauffman, later gevolgd door de 2e Luitenants de Grijs en Onderstein, hadden reeds met eenige Europeanen, Afrikanen en weinige inlanders de bres beklommen, doch moesten voor de overmagt zwichten; bij die gelegenheid ontving de 2de Luit. de Grijs een schot in de kaak, terwijl verscheidene *Europeanen* met lansen gewond werden. Daarop gaf de 1ste Luit. Tomei, ten einde noodelooze offers te sparen, last tot den terugtogt. Bij die gelegenheid was ons verlies 2 dooden, terwijl 12 *Europ.*, 3 *Afrikanen*, 11 inlanders en een koelie gewond werden.

Het is waarlijk te betreuren, dat de, met zooveel moed als bedaardheid uitgevoerde, gevaarvolle werkzaamheden geen beteren uitslag mogen gehad hebben. Den 18 Januarij vertrok de kap. Schultze met een détachement van *Pandanarang* naar de versterkte, boven *Djatti* gelegene, doessons *Poeloe Pinang*, *Tandjong Siri* en *Lobo-Sepang*, kwam des morgens te 5 uren bij laatst genoemde doesson aan, waaruit de vijand verdreven werd, trok er door, zoo ook *Poeloe Pinang* en bereikte *Tandjong Siri*, welke plaats, hoewel hardnekkig verdedigd, genomen werd; de versterking werd geslecht en de padischuren verbrand; even zoo werd met de doorgetrokken plaatsen gehandeld, terwijl bij die gelegenheid een inl. fuselier gekwetst werd. Na eindelijk nog *Pandanarang* te hebben verwoest, kwam kapitein Schulze den 19 op Slawée terug.

Z. M. stoomschip de *Soembing* is, onmiddelijk na bovengenoemde tijdingen, van hier naar *Djambi* vertrokken, zoo men wil om van daar troepen ter versterking te halen. (*Soer, Ct.*)

AANKOMST DER MAIL.

Gisteren ochtend arriveerde alhier het Stoomschip *Koningin der Nederlanden*, kapt. *E. Lewis*, van Singapore, medebrengende de brieven en dagbladen, loopende tot den 10den Januarij. Wij deelen onzen geachten inteekenaren hierbij het voornaamste mede:

ALGEMEEN OVERZIGT.

Het kleine Servie brengt tegenwoordig eenige afwisseling in de eentoonigheid van het staatkundig leven. Het was den 15den Dec., dat de *Skuptchina* of volksvergadering, tot de zamenstelling van haar bureau overging. De majoor Mischa Anastasevitch, bezitter van het zout-monopolie, werd tot president benoemd en de heer Milenkovitsck tot vicepresident. Beiden waren vijandig jegens den regerenden vorst gezind, terwijl de laatste bekend stond als een der ijverigste aanhangers van den pretendent Milosch Obrenowitch. Den 16den Decemb. werd de *Skuptchina* geopend, en de eerste handeling der vergadering bestond in het nemen van een besluit, waarbij de regerende vorst van den troon vervallen werd verklaard. Het ministerie hield daarop eene zitting, besloot gemeene zaak met de *Skuptchina* te maken, en verklaarde diensvolgens, dat voor den regerenden vorst alsnu niets anders overbleef dan te abdiceren. Deze heeft zich daarop, na eene vruchtelooze poging tot verzet, aan den wil der volksvergadering onderworpen. Dit geschiedde den 22sten en, reeds denzelfden dag, koos de *Skuptchina* Milosch Obrenowitch in zijne plaats. De senaat, die aanvankelijk tegen de benoeming van Obrenowitch protesteerde, trok dit protest later in; ook het leger schaarde zich weldra aan de zijde van Milosch en legde den eed op den nieuwen stand van zaken af. De geheele beweging liep zonder bloedvergieten af. Door de *Skuptchina* is onmiddelijk een adres ten gunste van Milosch naar Constantinopel gezonden. Men heeft Milosch, die zich te Weenen ophield, doen weten, dat eene deputatie zou komen, om hem uittenoodigen de teugels van het bewind in handen te nemen en, volgens de laatste berigten, heeft hij doen weten, dat hij bereid was de deputatie te ontvangen. Deze gebeurtenissen hebben te Weenen een hoogst onaangenamen indruk gemaakt, hoewel men daar sedert eenigen tijd iets dergelijks moet verwacht hebben, en het ligt in den aard der zaak, dat men daar zeer geneigd zal zijn, om de Porte in hare suzereiniteitsregten te ondersteunen. En inderdaad, het gebeurde in Servie, dat onder guarantie der groote mogendheden staat, heeft zijne eigenaardige moeijelijkheden, doch dat het aanleiding tot overwegende bezwaren zou geven, althans voor het oogenblik, is niet waarschijnlijk. Er zal veel afhangen van de redenen, die der *Skuptchina* aanleiding gegeven hebben, tot zulk een gewigtigen maatregel over te gaan, maar tot dusverre bestaat daaromtrent nog veel onzekerheid. Het eenige wat men weet, is dat prins Alexander beschuldigd wordt met de Porte te heulen.

Het verstandigste wat de Porte doen kan, is de zaak als een fait accompli te erkennen. Reeds is het wenschelijke van eene bijeenroeping der Parijsche conferentie te berde gebragt, doch men gelooft dat Frankrijk daartegen zal zijn.

De nationale vergadering in Servie of de *Skuptchina*, heeft nimmer juist omschrevene regten bezeten; zij miste een wettigen grondslag. De vorst des lands en de senaat hebben beide haar dikwijls kunnen ontbinden. De *Skuptchina*, thans het tijdstip gekomen achtende, om haar bestaan en hare magt op een vasten grondslag te vestigen, heeft derhalve een ontwerp opgesteld, waarin beide juist omschreven zijn. Het kan niet ondienstig zijn hiervan de voornaamste bepalingen, ontleend aan de Pesther *Lloyd*, op te geven.

De *Skuptchina*, dus wordt gezegd, is een der oudste en heiligste ligchamen van Servie. Zij is ingesteld door den nationalen wil. Hij, die zich niet aan de wettelijke voorschriften der *Skuptchina* onderwerpt, is een verrader. De *Skuptchina* zal zich bezig houden met alles, wat het geluk des lands bevorderlijk kan zijn. Geen wet betreffende den prins, den senaat, het ministerie of de Skuptchina, kan uitgevaardigd of gewijzigd worden, zonder de toestemming dier vergadering. Zij heeft het regt, om uit naam der natie te eischen, dat eene onregtvaardige of eene met de belangen des volks strijdige wet herroepen worde. Geene belasting kan geheven, geen uitgaven in rekening gebragt worden, zonder dat de Skuptchina bij de jaarlijksche begrooting daarvan de noodzakelijkheid zal erkend hebben. Zij kan de ministers en alle overige ambtenaren in staat van beschuldiging stellen. De Skuptchina vergadert elk jaar in de hoofdstad van Servie. De ministers, die de vergadering niet op den bepaalden tijd bijeenroepen, zullen als de grootste wetschenders beschouwd worden. Elk burger, die niet bij regterlijk vonnis veroordeeld is, is kiezer; elk kiezer, die zijn 30ste jaar bereikt heeft, is verkiesbaar als lid der Skuptchina.

De *Lloyd* voegt hierbij, dat de senaat aan verscheidene dezer bepalingen stellig zijne goedkeuring zal weigeren, vermits anders aan het demokratisch element een groot overwigt zou worden gegeven, iets dat het tot dusverre nimmer in Servie bezeten had.

Milosch, die reeds eenige jaren geleden met het hoogste gezag in Servie bekleed was, is een man van bijna 80 jaren, half blind, maar nog vol energie. De afgezette vorst wordt als een beschermeling van Oostenrijk, de nieuwe als een gunsteling van Rusland beschouwd.

Vroeger hebben wij bereids wij den uitslag van de zaak Montalembert medegedeeld. Sedert is in Frankrijk niets gebeurd, wat van staatkundig belang geacht kan worden.

Niets bijzonders uit Engeland.

Fransche dagbladen hangen een ongunstig tafereel op van den staat van zaken te Milaan, waar bestendig betreurenswaardige botsingen plaats hebben tusschen de liefhebbers van rooken en hunne tegenstanders, die willen, dat niemand tabak van de Oostenrijksche regie zal koopen. Den 26sten der vorige maand (Dec.) gaf dit zelfs aanleiding tot een straatgevecht tusschen burgers en militairen, daar een der eerstgenoemden een soldaat eene cigaar uit den mond geslagen had. Het gevecht ging zoo ver, dat men de straatsteenen opbrak en daarmede den strijd tegen de militairen voortzette. Te Pavia heeft men zelfs pogingen gedaan, om het gebouw der politie in brand te steken. Natuurlijk dat de stemming in eerstgemelde plaats zeer somber is. Men verspreidt daar proclamatien, waarin de inwoners aangespoord worden, om zich van alle openbare vermaken te onthouden. Het gemeene volk vooral houdt zich overtuigd, dat de Piemontezen op zijn laatst in de volgende lente zullen komen opdagen. Groote ontevredenheid heeft het te Milaan gebaard, dat de prins Porcia aanzegging heeft gekregen, de stad te verlaten, omdat hij verzuimd had de aartshertogin te groeten op een oogenblik, dat deze met haar rijtuig eene openbare plaats voorbij reed, waar de prins zich op dat oogenblik bevond.

Vele edellieden, die aan het hof van den aartshertog verbonden zijn en hun ontslag niet kunnen of willen geven, gaan op reis, om alle onaangaamheden van dien aard te voorkomen.

Men zegt dat de geschillen tusschen Spanje en Marocco in der minne zijn bijgelegd. Ook door Mexico zal aan Spanje eene algeheele voldoening worden gegeven, voor de nadeelen, die de Spanjaarden te Tampico hebben geleden. Als grondslag van de schikking zullen de eischen genomen worden, gelijk die door de autoriteiten van Cuba geformuleerd zijn. De vrije invoer van granen in Spanje is toegestaan, op voorwaarde, dat de schepen, waarmede zij worden aangebragt, de havens van uitvoer voor 31 December verlaten hebben.

Uit Pruissen verneemt men bij voortduring weinig nieuws. De zitting van de kamers, die tegen 12 Januarij zijn bijeengeroepen, zal denkelijk zeer kort zijn en, hoewel men veel spreekt van wets-ontwerpen, waar het nieuwe ministerie zich mede bezig houdt, heerscht daaromtrent nog veel tegenspraak. De koning is op dit oogenblik te Rome en de tijdingen betreffende zijn toestand luiden alles behalve gunstig.

De 22sten dezer is de landdag der beide Mecklenburgen gesloten, zonder iets van belang tot stand gebragt te hebben, hetgeen hoofdzakelijk toegeschreven moet worden aan de overwegende meerderheid, die de adel in dat ligchaam telt. Het gevolg daarvan is, dat de vrijstelling van het betalen van zekere regten, als het voorregt van den adel, in stand zal blijven. Ondertusschen merkt men reeds op, dat het burgerlijk element allengs meer vertegenwoordigd wordt in den landdag, daar de burgers gaandeweg meer in het bezit komen van grondeigendom, waaraan het lidmaatschap des landdags regtens verbonden is. Het kan niet missen, of de invloed van den adellijken stand, en met dezen ook hunne privilegien, zal verminderen, naar gelang de invloed der burgerlijke bevolking zal toenemen.

Tusschen den keurvorst van Hessen en zijne ministers is de goede verstandhouding weder hersteld, en deze laatsten zullen niet aftreden. Het door hen ontworpen budget is door den keurvorst goedgekeurd.

Den 3den dezer is de Holsteinsche landdag namens den koning van Denemarken met eene aanspraak geopend, waarin de Deensche regering den wensch te kennen geeft, dat het geschil tusschen haar en het Duitsche gedeelte des rijks moge bijgelegd worden. De landdag heeft daarop den heer Scheel Plessen tot president en den heer Reinecke tot vice-president benoemd.

Naar men verneemt, zal de Duitsche bondsvergadering den 20sten Januarij hare zittingen hervatten. Intusschen blijven de gemengde comités voor de Holsteinsche aangelegenheid in functie. Men verwacht, dat de Deensche regering hare te doene voorslagen aan de stenden der hertogdommen mede onverwijld ter kennis der bondsvergadering zal brengen.

De afloop der verkiezingen in Beijeren is geweest, dat, op geringe uitzonderingen na, al de leden der ontbonden kamer van afgevaardigden herkozen zijn. Zij zal den 15den Jan. geopend worden. Het ministerie heeft zich tot dusverre staande gehouden.

De tijdingen uit Constantinopel loopen tot 1 Jan. Het ministerie ziet geene kans, om den Hatti-Humaioun uit te voeren en zoo maar iemand gevonden kon worden, die den post van groot-vizier op zich zou willen nemen, zou de tegenwoordige titularis gaarne aftreden. Overigens nog geen verandering in de verwarring der finantien van dit land.

De keizerin-weduwe van Rusland in steeds ziek en, hoewel iets aan de betere hand, nog altijd niet buiten gevaar. De commissie van den adelstand in het gouvernement St. Petersburg heeft de voorstellen der hooge regering tot emancipatie der lijfeigenen onderzocht en zich daarmede vereenigd. Dat berigt behelst waarheid, doch er is een *maar* bij; nl., dat door de commissie, op voorstel van den heer *von Platenow*, te gelijker tijd is besloten, dat zij van meening is, dat de regering niet mag overgaan tot eigenmagtige regeling van deze kwestie der lijfeigenen, maar dat die moet geschieden onder wettige medewerking van de — Stenden. 't Is waar, dat er in Rusland werkelijk eens zulke Stenden zijn geweest, maar 't is even waar, dat zij door *Peter den Groote*, die het beter vond, alleen heerscher aller Russen te wezen, werden ter zijde geschoven. Wel werd, kort na zijn dood en nu circa 120 jaren geleden. door de Bojaren eene krachtige poging aangewend, om den verloren, wel nooit wettig beschreven, doch sedert langen tijd factisch genoten invloed op de regeringszaken te herwinnen, doch steeds zonder dat die pogingen, die ook later werden herhaald, op den duur veel mogten baten. 't Schijnt dat de Bojaren thans zoodanige poging willen herhalen; althans is hun daartoe strekkend besluit den keizer overhandigd, tegelijk met dat betrekkelijk de zaak der emancipatie-zelve.

De gespannen toestand, die sedert lang tusschen de Luxemburgsche stenden en het ministerie aldaar bestond, is daarmede geëindigd, dat aan den prins-stadhouder de magt is verstrekt, om, zoo de omstandigheden dit noodig mogten maken, tot eene uitbreiding van de stenden over te gaan. Zoo althans luidt een berigt uit 's Gravenhage.

LAATSTE BERIGTEN.

Nog altijd blijft de ongerustheid te Parijs voortduren, die daar door de bekende toespraak van keizer Napoleon aan den Oostenrijkschen gezant veroorzaakt is. Die ongerustheid bestaat echter hoofdzakelijk in de industrieele en handelskringen; want in de diplomatieke salons is men van gevoelen, dat de bedoeling des keizers volstrekt niet geweest is, om den heer von Hubner iets onaangenaams te zeggen. Eene omstandigheid, die voor deze opvatting pleit, is, dat èn de keizer èn de keizerin zich daags na de bedoelde gebeurtenis zeer voorkomend jegens den gezant gedragen hebben. Met dat al is het niet te ontkennen, dat de verhouding tusschen beide keizerrijken alles behalve normaal is. De minste opstand in Italie kan beiden tegen elkander in de wapens brengen; Oostenrijk, om zijne twee schoonste provincien te behouden, en Frankrijk, ten einde eene zaak te verdedigen, waarvoor het blijkbaar sympathie gevoelt. De Engelsche onafhankelijke dagbladen, met den *Times* aan het hoofd, vreezen dan ook voor gewigtige gebeurtenissen in de aanstaande lente. Laatstgenoemd dagblad waarschuwt voor een Franschen inval in Lombardije, met het doel om de Italianen te bevrijden, daar dit hoogst waarschijnlijk omver zou werpen wat sedert 40 jaren voor den vrede van Europa gedaan is.

Betreffende de Servische aangelegenheden kan nog bij het reeds bekende gevoegd worden, dat prins Alexander, alvorens naar Weenen te vertrekken, formeel geabdiceerd heeft. Hij heeft de acte van afstand geteekend, op verzoek van Kouli-pacha, gouverneur van Belgrado, die daartoe bevelen uit Constantinopel had ontvangen. Men voegt er echter bij, dat Milosch weinig ingenomen is met het tegenwoordig overwigt van het demokratisch element.

Volgens berigten uit Constantinopel, loopende tot 29 December, is de Porte voornemens geweest te protesteren tegen de verkiezing van prins Milosch tot vorst van Servie, maar is zij daarin verhinderd geworden door de meerderheid der gezanten, wier mogendheden op het Parijsche congres vertegenwoordigd waren. Ook heeft die meerderheid andermaal geweigerd toestemming te geven tot het uitstellen der verkiezingen in de Vorstendommen. —

De Augsburger *Allgemeine Zeitung* deelt een gedeelte mede van de acte van beschuldiging, door de *Skuptchina* tegen prins Alexander opgemaakt. Daarin wordt hem te laste gelegd: dat hij bij de aanvaarding van zijn gezag in eene proclamatie beloofd heeft, zijne ministers en de senatoren, in den geest der constitutie, te zullen benoemen. Volgens die belofte moest het zijne eerste zorg zijn, mannen om zich te scharen, die allezins het in hun gestelde vertrouwen waardig waren, die zich niet zouden laten omkoopen, mannen van talent, die zich door gunstige antecedenten onderscheiden hadden. Even plegtig was zijne belofte, dat hij alles zou in het werk stellen, om het geluk des volks, waarin hij zijn groots en roem stelde, te bevorderen. De natie vertrouwde daarop en zag eene gelukkige toekomst te gemoet. Maar die beloften zijn niet vervuld geworden. Waarom, zoo kan men nu vragen, zijn zij [illegible] gebleven? Het is omdat prins Alexander [illegible] steeds met elkander overhoop lagen; eene gedurige wor-

steling had er tusschen hen plaats, en ook dikwijls tusschen hem en zijne ministers. Er heerschte wederkeerig wantrouwen in plaats van vertrouwen. Van daar weifeling en verlamming in het regeringsbestuur, die verder haat aankweekte tusschen den prins en zijne vleijers aan den eenen en de natie aan den anderen kant.

Vervolgens worden verscheidene andere grieven opgesomd, zooals de willekeurig gemaakte veranderingen in de zamenstelling van den senaat, het aan dat ligchaam gerigte verbod om klagten te ontvangen tegen het uitvoerend gezag, het niet bijeenroepen van de *Skuptchina* in strijd met plegtige verklaringen; het zenden van een agent naar de Weener conferentie, zonder dat de senaat hiervan onderrigt was; de uitlevering van uitgewekenen, die zich in het land gevestigd en zich met Servische familien door huwelijken vermaagschapt hadden, enz.

Parijs, 7 Januarij. De *Moniteur* deelt eene nota mede, waarin hoofdzakelijk gezegd wordt, dat de openbare opinie sedert eenige dagen door onrustbarende geruchten in opgewondenheid verkeert. Het is de pligt der regering aan die opgewondenheid een einde te maken, door te verklaren, dat in de diplomatieke betrekkingen niets is wat de vrees wettigt, welke die geruchten heeft doen geboren worden.

— Blijkens een alhier in omloop zijnd gerucht zijn te Cremona Hongaarsche en Oostenrijksche regimenten handgemeen geraakt. De Hongaren hieven de kreten aan van: Leve Italie!

De eigenaar van het dagblad *Panorama* te Milaan heeft bevel ontvangen onverwijld de stad verlaten. Het bevestigt zich nog niet, dat Milaan en Pavia in staat van beleg zouden worden verklaard.

Weenen, 7 Januarij. Het derde legercorps, 30,000 man sterk, heeft zich heden op marsch begeven.

Turin, 7 Januarij. Het officieele orgaan deelt eene nota mede, betreffende de scheepvaart-acte op den Donau. Na een historisch overzigt gegeven te hebben aangaande deze kwestie, verklaart het blad, dat de scheepvaart-acte, welke den 7den November 1857 te Weenen geteekend is, in strijd is met de beginselen van vrijheid, regtvaardigheid en algemeen nut, zooals die op het Parijsche congres aangenomen zijn.

Het officieele blad hoopt, dat de mogendheden het regt der conferentie zullen handhaven, de aangenomen beginselen niet zullen laten schenden en een Privilegie zullen vernietigen, dat alleen gunstig is voor Oostenrijk.

Parijs, 8 Januarij. De *Moniteur* behelst een besluit, waarbij eene dotatie wordt verleend van 10 millioen voor het aanleggen van openbare werken te Parijs, en bovendien magtiging, om ten behoeve daarvan voor 15 millioen bons uit te geven.

Berlijn, 8 Januarij. Het gerucht, als zou een huwelijk op til zijn tusschen prins Napoleon en prinses Clotilde, oudste dochter des konings van Sardinie, vindt in onze best onderrigte diplomatieke salons geloof.

NEDERLAND.

Particuliere Correspondentie.

's Gravenhage, 7 *Januarij* 1859.

Wij, westerlingen, zijn een nieuwen tijdkring ingetreden en terwijl, bij de ontvangst dezes, bij u de aanvang van het jaar reeds lang vergeten is, leven wij thans hier onder den indruk van de vernieuwing en verlevendiging van al het oude. Gij weet, hoe men in het moederland den eersten dag des jaars altijd in hooge eere houdt en hoe voorheen gansche benden bedelaars de straten doorzwierven en huis aan huis hunne ongevraagde heilwenschen bragten. Dat is gelukkig veel veranderd; in de kleine steden heeft dit gebruik, door verstandige maatregelen, geheel opgehouden, en in de groote steden maakt men er een einde aan, door hoe langer zoo minder te geven. Ook de bezoeken verminderen, de kaartjes zijn bij het jongere geslacht niet meer *en vogue* en het oudere behelpt zich met eene advertentie in de courant, en eenmaal zal de tijd geboren worden, dat zich niemand meer om den nieuwjaarsdag bekommert.

Maar heeft, in den maatschappelijken omgang, die dag zijn roem verloren, voor de zedelijke wereld blijft hij toch nog van evenveel gewigt, vooral op het gebied der drukpers, met name der periodieke pers. Ja, wat zonderling is, de periodieke pers schijnt met 1 Januarij veilig met alle antecedenten te kunnen breken en eene andere rigting te mogen inslaan, dan zij tot hiertoe volgde. Zóó is nu, met het begin van het jaar 1859, de (oude) Rotterdamsche-Courant, eene stadscourant van den ouden stempel, plotseling een blad van vooruitgang geworden. Eigenaars, redactie, letter, formaat en rigting zijn veranderd; de vraag blijft intusschen, of nu de abonnés ook niet veranderen zullen, want een vreemden indruk moet het maken, op den eerzamen rotterdamschen kruidenier, voor zooveel hij zich met politiek bezig houdt, plotseling te ontwaren, dat *zijn* courant nu ook al vooruit wil. Men zegt, en op goeden grond meen ik, dat de herboren oude Rotterdammer het officieus orgaan van de Ministers van Finantien en Koloniën is geworden. In hoeveel moeijelijkheden het bezit van zulk een orgaan ook den betrokken minister soms brengen kan, toch acht ik het het een goed verschijnsel, dat wij in dat opzigt een voorbeeld aan het buitenland nemen, en de Regering *door* de pers zich *tegen* de pers kan verdedigen.

Een ander blad, de Yssel-bode, een ijverig kampioen voor de vrijzinnige beginselen, dat geredigeerd werd door een professor aan het Atheneum te Deventer, heeft met 1 Januarij opgehouden te bestaan; daarentegen is het Zondagsblad, eene courant, die om hare zoogenaamde aardigheden veel wordt gelezen, en die de kerkelijk-reactionnaire rigting toegedaan was, tot liberaler denkwijze overgegaan. Misschien interesseert u dit een en ander weinig en ziet gij met een glimlach neder op den politieken strijd, die in Nederland tusschen de dagbladen gevoerd wordt. Maar zie er toch niet met te veel minachting op neer; de dagbladen vertegenwoordigen de publieke opinie en wij leven gelukkig in een land, waar deze zich mag uiten en hare tem invloed heeft. Uit dat oogpunt is elke beweging en verandering op dat terrein hier van gewigt en en het is daarom, dat ik het u mededeel.

Gaarne geef ik u evenwel toe, dat er zaken van nog meer belang zijn en zonder aarzelen stellen wij er het koninklijk besluit van 28 December ll. onder, waarbij aan den heer F. H. van Vlissingen te Amsterdam consessie verleend wordt tot het exploiteren van gronden in de Residentie Wester-afdeeling van Borneo. Het verleenen van die concessie op zich zelf reeds is een belangrijke stap voorwaarts, maar niet minder is men hier ingenomen met de gunstige voorwaarden. De geheele consessie in mijn brief te lasschen zal wel onnoodig zijn; zij wordt u door alle hollansche bladen medegedeeld, maar het feit is te gunstig om het hier niet te vermelden.

Weinige weken vroeger werd door Z. M. goedgekeurd de oprigting eener maatschappij, die eveneens kolonisatie ten doel heeft, maar in een geheel andere werelddstreek, namelijk in de kolonie Natal, in Zuid-Afrika, waar die maatschappij, te Doesborgh gevestigd en gedirigeerd door den heer Colenbrander, eene uitgestrektheid gronds van 5000 morgen aangekocht heeft. Reeds zijn twee schepen met emigranten derwaarts vertrokken, waarvan, volgens onlangs ontvangen berigten, het eerste bereids is aangekomen.

Gij ziet, dat in Nederland meer en meer die geest wijkt, om te blijven waar men is, welke geest vroeger de emigratie als een schrikbeeld deed beschouwen. Men verhaalt elkander dan ook wonderen omtrent hen, die van hier naar andere werelddeelen vertrokken, en, zoo wij er geen onbepaald geloof aan slaan — bij voorbeeld aan de drie Hollandsche heeren, die voor twee jaar, zonder fortuin en zonder stellig vooruitzigt, naar Java vertrokken en nu, elk in eene verschillende betrekking, een inkomen van plus minus dertig duizend gulden genieten — toch bragt ons de laatste mail berigten aan van mannen, die in weinige jaren betrekkingen verwerven, zoo als er geene in het moederland te vinden zijn. Met sympathie voor den persoon rangschikt men in *'s Hage* daaronder de benoeming van den heer Diepenheim tot directeur van finantien, ofschoon men, met het oog op de bestaande wetten en verordeningen, zich afvraagt, of die aanstelling wel geheel in overeenstemming is met de eischen voor het radicaal van indisch ambtenaar. Het is slechts eene vraag, mijnheer de redacteur, en in Holland valt het vragen zeer gemakkelijk. De couranten zijn steeds bereid die vragen op te nemen en geldt het gewigtige aangelegenheden, dan staan de kamers der Staten-Generaal open voor de parlementaire interpellatie.

Op het eind van het afgeloopen jaar, werd zoodanige interpellatie in de eerste kamer gedaan door den heer van Rijckevorsel omtrent het openstellen der 19 havens op Java en andere eilanden, welke maatregel in het moederland veel sensatie heeft gemaakt en door velen wordt afgekeurd. De minister van koloniën heeft, bij gelegenheid der behandeling van die zaak, zelf verklaard, dat hij er geen voorstander van was, maar de maatregel grootendeels was uitgevoerd vóór zijne optreding, op aandrang van handelshuizen en eenige kamers van koophandel hier te lande, maar dat hij nu den Gouverneur-Generaal in overweging wilde geven, om van de verleende magtiging geen gebruik te maken dan daar, waar de middelen tot goed toezigt aanwezig waren. Het is dus te verwachten, dat op dien maatregel met der tijd wel zal worden teruggekomen.

(*Wordt vervolgd.*)

Rotterdam, 5 Jan. Sedert ons vorig berigt, is de weersgesteldheid in geen enkel opzigt veranderd; de temperatuur blijft voortdurend bij uitnemendheid zacht. Men meldt zelfs, dat in het land van Heusden en Altena (Noord-Braband) zich nog vee in de weide bevindt, hetgeen wel als eene zeldzaamheid kan beschouwd worden; ook met het ploegen van gronden hield men zich hier en daar bezig.

De prijzen der levensmiddelen ondergingen geene meldenswaardige verandering; over het algemeen is de volkstoestand bij den aangevangen nieuwen jaarkring allezins voldoende te achten.

— Thans is openbaar gemaakt het ontwerp van den raad voor den waterstaat tot onderzoek der middelen ter verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee. Het komt hierop neder, dat niet de rivierarm langs de zuidzijde van het eiland Rozenburg, maar het Scheur langs de noordzijde van dit eiland gevolgd en de hoek van Holland wordt doorgesneden, om benoorden het tegenwoordige Brielsche gat in zee te komen. De verbetering der rivier boven Rotterdam staat met die doorgraving in naauw verband. De kosten worden op vijf millioen geraamd. In het plan ligt ook eene verbinding van den nieuwen riviermond door een spoorweg met Rotterdam.

Wat de orde van uitvoering betreft, wordt daarbij als algemeene regel gesteld, dat men beginnen moet van beneden, dat is van zee af aan. Allereerst moeten dus de werken worden gemaakt tot vorming van den nieuwen riviermond; de dijken langs de te maken doorgraving door den hoek van Holland met de dammen in zee, en de geul tusschen deze dijken en dammen.

In verband met deze werken, doch zóó, dat de afvloeijing van het water uit het Scheur niet gehinderd wordt, zoolang de nieuwe Maasmond niet daartoe kan dienen, moet ook de opzinking van het bestaande Scheur worden ondernomen, om tot de aansluiting te geraken van den nieuwen zuidelijken rivierdijk aan de bestaande bekadingen op het eiland Rozenburg.

Deze werken voltooid zijnde en de nieuwe rivier zich vormende, moet de Oude Maas in het Scheur worden geleid, door weggraving en baggering van de oostelijkste punt van het eiland Rozenburg; vervolgens moet het Scheur regelmatig worden verwijd, en moeten de vorige verwijdingen in de stroombaan der rivier worden uitgevoerd; vóór of na den tijd, kan ook de ondiepte te Katendrecht door het maken der strekdammen aldaar worden opgeruimd.

Wat betreft de verdeeling der sommen, in verband met de omschreven orde van uitvoering, kwam het der commissie voor, dat, gedurende de eerste vier ren, jaarlijks ten minste een milioen beschikbaar mo worden gesteld. De kosten der werken tot den nie wen mond behoorende, zullen daarmede bestreden wo den. De overige som van ongeveer één millioen, ka naar goedvinden gesplitst worden, vermits de daarvo uit te voeren werken beter voor verdeeling vatba zijn.

— Meermalen is er gesproken van eene telegrafisc verbinding van Oost-Indië over Singapore met het vas land van Europa en met het moederland. Thans ve neemt men, dat de onderhandelingen over deze za in den laatsten tijd aanmerkelijk zijn gevorderd, zo dat zij hare verwezentlijking nabij is.

FRANKRIJK

De policie is een vereeniging op het spoor g komen, die bepaald ten doel had, om hare leden zond werken aan den kost te helpen. Het centrum v deze zonderlinge broederschap was gevestigd in de r *des Allemands*, ten huize van een groothandelaar lompen, die tevens als hoofd-directeur fungeerde, de onderscheidene vertakkingen, die het ligchaam de hoofdstad telde, zoo energiek geconcentreerd en g organiseerd had, dat de uitgebreide associatie maar te goed haar doel bereikte, in weerwil dat dit hoog moeijelijk ten uitvoer was te brengen, zonder bij policie in het oog te loopen. De leden waren nameli verdeeld in verschillende afdeelingen, naar mate v hunne geoefendheid in het plegen van bedriegerij. Z moesten eenigen zich bepalen tot bedelarij langs d openbaren weg, terwijl anderen, als fatsoenlijke lied gekleed en met behulp van valsche certificaten, e beroep moesten doen op de stille weldadigheid d ingezetenen, bij wie zij zich als ongelukkigen uit d voornamen burgerstand moesten voordoen. De der afdeeling bestond uit leden, die eene proef van behe digheid hadden afgelegd in zakkenrollen en inbraak, dezulken, die als handlangers of uitvoerders van klei opligterijen en andere bedriegerij te gebruiken ware Iederen morgen gaf de hoofman aan de afdeeling hare bepaalde orders, die tegen den avond of nac moesten uitgevoerd zijn en waarvan tot in de kleins bijzonderheden bij de onderhoorige opzigters, in ve schillende onder-afdeelingen, door geheel Parijs en ze daar buiten gevestigd, werd boek gehouden. Gestol goederen of wat de leden ook in handen gekregen ha den, werd bij deze zoogenaamde hulp-dépôts ingebra van waar zij later naar het algemeen dépôt werd getransporteerd, om onder toezigt van de hoofdlied naar de helers verzonden of ongemerkt verkocht worden. De daaruit gemaakte en de op andere wij ingezamelde gelden werden naar een bepaalden ma staf verdeeld en dat die opbrengst door deze goed practijk gebragte en gemeenschappelijke zamenwerki niet schraal uitviel, is genoegzaam daaruit af te leide dat de gezamentlijke deelnemers niet alleen behoorli konden leven, maar dat er zelfs een paar malen 's wee een feestmaal op kon overschieten, hetwelk den best restaurateur tot eer kon strekken. Overigens spree het van zelf, dat de hoofdman, met het verhuren v de benoodigde costumes als anderzins, bij iederen we gelukten coup wel zorgde, dat bij ten aanzien van e behoorlijk aandeel in den buit, niet te kort kwam als men in het oog houdt, wat al kleine oneenighed dit gewoonlijk in zulk een complot te weeg bren dan moet hij al een bijzonderen tact hebben bezete om dit volkje zoo onder een duim te houden, als nood was, om op den duur met goed gevolg dit gevaarl bedrijf op zulk eene uitgebreide schaal uit te oefene Met dat al had de policie toch zoo goed hare ma regelen genomen, dat het grootste en voornaamste d der broederschap zich nu in verzekerde bewaring vindt. Natuurlijk zijn er genoeg bij, die wel re vroeger hebben te regt gestaan, doch daartentegen z er ook personen onder, van wie niemand zoo i verwacht zou hebben. Een opmerkelijk verschijn is het, dat er zich maar een enkele dronkaard, een e kel eigentlijke lediglooper onder bevond, terwijl h gezelschap overigens grootendeels bestond uit mislu acteurs, mislukte schilders en studenten, ontslagen ka toorbedienden, ouvriers zonder werk en meer dergeli personen.

— De Fransche regering wil voor keizer Napole I een standbeeld oprigten op St. Helena, en wel in d voege, dat het op zee gezien kan worden. Reeds een officier der artillerie met de uitvoering van d plan belast.

Parijs, 6 Januarij. Men wil weten, dat de troonre van den Koning van Sardinie vredelievend en ge zins oorlogzuchtig zal zijn, gelijk men had geme Een brief van Turijn doet opmerken, dat de Sar nische regering in vollen vrede van geen oorlog k spreken, en dat, al zag zij gaarne den strijd ontsta zij niet alleen voorwaarts kan treden.

— Volgens berigten uit Lombardije, die uit eene partijdige bron voortvloeijen, openbaart zich de gist aldaar voornamelijk op het land, en de wet op de co scriptie wordt daarvan als eene der hoofdoorzaken gegeven. Dit zal te minder bevreemding baren, wa neer men in aanmerking neemt, dat de conscrits tot het binnenland van Hongarije gezonden worden. E groot aantal jongelingen neemt de wijk, hetzij na Zwitserland, hetzij naar Sardinie, om aan de co scriptie te ontkomen. Daar nu het bepaalde conting moet geleverd worden, volgt hieruit, dat het ontb kende getal aangevuld wordt met gehuwde mann die uit den aard der zaak minder geneigd zijn h vaderland te verlaten. Een adres, door vele handsch ten onderteekend, om eene verzachting te brengen de wet op de conscriptie, is bereids aan Keizer Fr Joseph aangeboden, maar tot dusverre is daarop n geen antwoord ontvangen.

— In strijd met hetgeen vroeger dienaangaande gemeld, verneemt men thans met vrij veel zekerhe dat de Koning van Napels geneigd is, het verzoek v den Keizer van Rusland, tot afstand van eene hav aan de Adriatische zee, toe te staan.

— De zaken van Servie schijnen thans geregeld zijn. Men wil weten, dat de Porte de verkiezing v

Vorst Milosch voorstaat. Men gelooft echter dat deze ten gunste van zijn zoon van de waardigheid zal afstand doen.

— Gisteren liep alhier het gerucht, dat de Koning der Belgen als bemiddelaar zou trachten op te treden tusschen Frankrijk en Oostenrijk. Op dit gerucht is de rente gisteren avond van 71,25 tot 71,35 gestegen. In de diplomatieke kringen hechtte men echter aan dit gerucht geen geloof.

— De keizer heeft den heer de Montalembert op nieuw kwijtschelding van straf geschonken en die thans ook uitgestrekt tot den heer Douniol, uitgever van de *Correspondant*.

Parijs, 6 Januarij. De staatkundige horizon is sedert gisteren helderder geworden. Men verwacht morgen eene vredelievende nota in den *Moniteur*, die natuurlijk een goeden indruk zal maken en overmorgen heeft er een diplomatiek diner plaats bij graaf Walewski, waarop de Oostenrijksche gezant ook genoodigd is.

SPANJE.

De rijke loodmijnen te Linares in Spanje, zijn eenige dagen geleden ingestort, met dat gevolg, dat meer dan 70 mijnwerkers onder het puin werden begraven. Reeds zijn ongeveer 30 dooden daaruit gehaald. Men schrijft dat ongeluk aan de hevige regens van den laatsten tijd toe.

— De Spaansche regering heeft bij het congres een buitengewoon crediet aangevraagd van twee milliards realen, tot den aanleg van openbare werken van algemeen nut. Dit crediet zou over acht jaren verdeeld en gedekt worden uit de inkomsten van den verkoop der goederen in de doode hand.

ITALIE.

De bevolking van Napels verwacht, dat de Vesuvius weldra een buitengewoon schouwspel zal opleveren. De kegel en ook de zijden van den vulkaan beginnen op vele plaatsen scheuren en kloven te vertoonen en kleine neven-kraters braken op verschillende punten voortdurend gloeijende lava. Men vreest, dat de groote, uit opeengehoopte vulcanische stoffen gevormde kegel plotseling instorten zal, hetgeen tot eene vreeselijke katastrophe voor de dorpen Resina en Portici, die op de helling des bergs gebouwd zijn, zou kunnen leiden.

— Als men aan berigten van de Lombardische grenzen geloof mag slaan, dan zou de toestand aldaar alles behalve geruststellend zijn. Zoo las men onlangs op schier alle muren in de grenssteden: »Dood aan de verklikkers! — Dood aan den raadsheer Rossi! — (*Te Pavia verraderlijk vermoord; volgens sommigen heeft dit ongeluk Emilio Briccio getroffen.*) Leve Italië! — Eensgezindheid en broederschap! — Het oogenblik is thans gekomen!" enz.

BRITSCH-INDIE.

De *Hurkaru* van den 25sten Januarij deelt mede, dat lord Canning den vorigen dag te Calcutta was aangekomen. Alvorens Allahabad te verlaten, had Z. E. eene generale order uitgevaardigd, behelzende dat de campagne van lord Clyde afgeloopen en de opstand in Oude gefnuikt was.

— Het laatste berigt uit Lucknow is van 17 Jan. De opperbevelhebber was teruggekeerd en de regimenten, die aan den veldtogt tegen Oude hadden deel genomen, waren naar hunne respectieve standplaatsen vertrokken, met de droevige herinnering, dat slechts weinige pandies waren uitgeroeid. De Begum had zich niet overgegeven, zoo als vroeger gemeld was, doch bevindt zich bij haar minnaar Mummoo Khan, den Nanah en haar getrouwen, zich met geweld in Nepaul terugtrekkende en alle dorpen op hare weg verbrandende.

Tantia Topee houdt zich als altijd overal op. Met een half dozijn kolonnes achter zich, gelukt het hem steeds te ontsnappen. Kolonel Someset kwam met Tantia Topee's magt nabij Chuppra in aanraking en vervolgde hem tot Mootpore. De rebellen vloden over Nahungurh naar Shahabad, waar generaal Napier op den 3den ll. gewacht werd.

— Lord Clyde heeft een val van zijn paard gedaan, ten gevolge waarvan zijn schouder ontwricht is en hij aan het gelaat gekwetst raakte. Hij is voornemens met de eerste boot naar Engeland te vertrekken.

— De *Standard* deelt mede, dat de rebellen in Oude op nieuw een gevoelige nederlaag hebben geleden. Lord Clyde verliet, den 31sten December, Nauparah, 18 mijlen Noord-westwaarts marcherende, en bereikte het, op den regter oever van de Raptee gelegen, Bankee, een klein fort, waarin zich de Nanah, de Begum en verscheiden hoofden met de overblijvende Sypayers hadden terug getrokken. De vijanden vlugtten op zijn nadering naar de Raptee, welke op dit punt van de heuvels van Nepaul afstroomt, en beproefden deze rivier over te trekken. Zij werden hierbij echter verrast en door het 7de regiment huzaren gechargeerd. Zij verloren nabij Bankee vier kanonnen. Een officier, majoor Horne van genoemd regiment, verdronk in de Raptee en een ander, kapitein Stisted, werd slechts, met de grootste moeite, aan hetzelfde lot ontrukt.

Het grootste deel der rebellen kwam de rivier over en is dadelijk Nepaul binnengetrokken.

— De Calcutta bladen deelen mede, dat het bestuur eene belooning van 10000 ropyen voor de gevangenneming van Tantia Topee en eene gelijke som voor die van Rao Sahib heeft uitgeloofd.

Allahabad, 17 Januarij. De commissaris van Rohilcund berigt, dat 2000 à 3000 rebellen met groot verlies verslagen en de Sardah over gevlugt zijn. Hunne kanonnen werden genomen en Nurput Sing van Roaza en Banee Sing werden gedood.

CHINA.

De berigten van Hongkong loopen tot 29 Januarij.

De zaken krijgen hier een beter aanzien als tot heden gedurende den oorlog plaats vond.

Eenige dagen na de verwoesting van Shecktseng, is Sir M. Seymour met eene sterke magt naar Fat-shan vertrokken. Deze stad op tien mijlen afstand van Canton, is eene groote manufactuurplaats en was laatstelijk de zetel van den Cantonschen handel. De uitslag van dezen togt was zeer voldoende. De ontwikkeling van zulk eene sterke magt verdreef alle vertoon van tegenstand en alle gewenschte zekerheid werd door de autoriteiten der stad gegeven. Van de *braven* is, na de verwoesting van Shecktseng, niets meer vernomen. Men verwacht, dat andere expedities van gelijken aard naar de negen en negentig dorpen zullen worden gezonden en, mogten deze allen zoo gelukkig slagen, alsdan is het te verwachten, dat de vrees voor en de haat tegen vreemdelingen spoedig uit de omstreken van Canton zullen geweken zijn. Te Fatshan is met de chinesche autoriteiten bepaald, dat vreemdelingen die plaats zullen kunnen bezoeken en een pas van den Gouverneur van Canton hun alle bescherming zal doen verleenen.

H. M. schepen *Furious* en *Cruizer*, welke Lord Elgin zich had verpligt gezien op de Yang-tsze-kiang achter te laten, zijn te Shanghae teruggekeerd.

Sir John Bowring zal, daar zijn tijd van dienst in de maand April verstreken is en zijne gezondheid den terugkeer naar Europa vordert, weldra de terugreis naar Engeland aannemen.

— De Engelschen hebben reeds getracht opium en zout in Japan binnen te smokkelen, hetgeen de afzending van de *Inflexible* daarheen ten gevolge heeft gehad, om den keizer de afkeuring van het Gouvernement mede te deelen.

Van Shanghae worden verscheidene schepen naar Japan geexpedieerd.

COCHIN-CHINA.

Manila, 24 Januarij. De laatste berigten omtrent de Fransch-Spaansche expeditie deelen mede, dat er twee gevechten hebben plaats gevonden, in welke 130 Franschen en Spanjaarden een tien dubbel getal Cochin-Chinezen, met groot verlies, op de vlugt hebben geslagen. Ten gevolge hiervan bevindt zich geen enkele vijand meer in de nabijheid van het kamp. De Franschen rigten een corps van 200 tot 300 inboorlingen van Manilla op.

SIAM.

Berigten van Bangkok, dd. 26 October, melden de aankomst aldaar van den Heer de Castelnau, Fransch Consul. Zijne ontvangst bij den koning is prachtig en hartelijk geweest. Andere tijdingen uit dit rijk worden niet medegedeeld.

BOEKBESCHOUWING.

Gedwongen en vrije Suiker cultuur op Java.

Met deze Mail ontvingen wij eene brochure van den heer *F. 's Jacob*, getiteld *Gedwongen en vrije suikercultuur op Java.* Rotterdam bij J. v. Baalen en zonen. Deze brochure is geschreven naar aanleiding van de, naar hij meent eenzijdige, beschouwingen over de suikercontracten en suikercontractanten, onlangs in de Tweede kamer bij de discussien over de staatsbegrooting geleverd. Vooral is het geschrift gerigt tegen de redevoering van den heer Sloet, en ook in de hoofdzaak tegen die van de heeren v. Twist en v. Hoëvell. Na de schilderij te hebben opgehangen, die de heer Sloet geleverd had, vraagt de [illegible]

„Wat is er waar van het portret, door den heer Sloet geleverd? Ik vrees niet door één onpartijdige te worden weêrsproken, indien ik antwoord: van dit portret gelijkt slechts één trek, die namelijk van de winsten, welke de contracten aan de contractanten in de laatste jaren hebben opgeleverd, doch ook dan nog onder reserve. Ik geef het den heer Sloet volkomen toe, dat er op contracten *f* 60.000 à *f* 90 000 's jaars gewonnen werd; ik doe meer en erken, dat er contracten zijn, die zelfs hoogere winsten hebben afgeworpen. Maar ik moet de stelling ontkennen in de *algemeenheid*, waarmede zij werd voorop gezet; want er zijn fabrieken, die aanzienlijk mindere winsten geven, zelfs zijn er, die met moeite zijn staande te houden. Een suiker-contract op zich zelf geeft dus niet de enorme winsten: het zijn de voorwaarden, de locale omstandigheden, de meer of min gunstige tijd, de kennis en activiteit van hem die het ten uitvoer legt, die daarop invloed uitoefenen.

Het geschrift gaat daarna de verschillende beweringen van de heeren Sloet, v. Hoevell en van Twist na, tracht ze te wederleggen door op zijne beurt aantetoonen, dat een suikercontract geen te ongehoorde sinecure is, dat de contractanten aan hunne verpligtingen voldoen, dat het er niets toe doet, of zij hier te lande wonen, mits hunne zaken maar goed bestuurd worden, dat de contractanten niet leven ten koste der schatkist.

Vervolgens wordt beantwoord het betoog van den heer van Twist, dat niet de schatkist, maar de fabrikanten de enorme voordeelen van de suikerindustrie trekken. Hieromtrent zegt de schrijver o. a.

Gaarne geef ik den heer *Duymaer van Twist* toe, indien hij het verzekert, dat de suikercultuur van den aanvang af tot heden aan den lande geen voordeel heeft opgeleverd, maar de vraag is dunkt mij of zij *thans* voor- of nadeelig is voor den staat. Dus geene berekening van kapitale voorschotten, die niet meer worden verstrekt, geene berekening van toestanden, die tot een afgesloten tijdperk behooren, geene berekening van uitgaven, die het onvermijdelijk gevolg waren of van noodzakelijkheid of van mistasting bij de keuze van de ware middelen, om een geheel nieuwe industrie in het leven te roepen. En kan men mij de billijkheid van dezen maatstaf toegeven, welke uitkomsten verkrijg ik dan voor de schatkist, bijv. over de laatste zes jaren? De gouvernements suiker No. 16 heeft, op de veilingen der Ned. Handelmaatschappij, opgebragt in 1853 *f* 32,70, in 1854 *f* 30,85, in 1855 *f* 37,10, in 1856 *f* 42,30, in 1857 *f* 50,25 en in 1858 *f* 43,15 de 100 kilo's. Berekent men de overeenkomstige prijzen per picol op Java, bij een pari-koers en Maatschappijvracht van *f* 110 per last en 15 pCt. kaplaken, dan komt dit overeen met den prijs op Java per picol No. 16 in 1853 à *f* 12,60, in 1854 *f* 11,50, in 1855 *f* 14,10, in 1856 *f* 17,70, in 1857 *f* 21,80 en in 1858 *f* 16,80. Gaat men nu na, dat het gouvernement de suiker No. 16 aan de contractanten betaalt met nog geen *f* 9 en neemt men aan, dat er in die 6 jaren gemiddeld 700,000 picols jaarlijks aan het gouvernement geleverd zijn, dan is voor de Ned. schatkist, naar deze gegevens, de handelswinst op de suiker geweest in 1853 *f* 2,520,000, in 1854 *f* 1,750,000, in 1855 *f* 3,570,000, in 1856 *f* 6,090,000, in 1857 *f* 8,960,000 en in 1858 *f* 5,460,000, of in de zes jaren *f* 28,350.000, hetgeen gemiddeld een winst oplevert van 4,700,000 per jaar.

De schrijver, en velen met hem, zegt hij, vatten ook niet op welke wijze de heer v. Twist uit de suikercontracten 2 millioen meer voor de schatkist zou kunnen verkrijgen, tegelijk met de vrije cultuur door den heer v. Twist voorgestaan, ten gevolge waarvan het gouvernement inderdaad niets meer zal hebben uittebesteden. De suiker-contractanten zijn ook over het algemeen niet de grootste tegenstanders van landverkoop. En wat nu de openbare uitbesteding der contracten bij expiratie betreft, de schrijver zegt diengaande:

Ik verklaar mij ten stelligste voor de openbare uitbesteding naar vaste regelen, doch, omdat de regtvaardigheid zulks gebiedt, met de preferentie aan de tegenwoordige houders, om de contracten tegen de laagste inschrijving te behouden. Zóó denken ook onderscheidene andere contractanten, met wie ik de eer heb in vriendschappelijke betrekking te staan. Wat evenwel zullen voor den staat de gevolgen van publieke aanbesteding zijn? Ik waag het niet de gevolgen in alle deelen te voorspellen. Doch zeer zeker meen ik, dat alsdan zal worden ingeschreven door kapitalisten, die zich tot vereenigingen, tot maatschappijen vormen, en wier eischen grooter zullen worden naarmate het vereischte kapitaal grooter is, en zij daar door de mededinging moeijelijker maken.

Het tweede gedeelte der brochure handelt over de vrije cultuur, waarvan schr. zich een warm voorstander verklaart, maar de groote vraag is: is vrije arbeid op groote schaal, is vrije suiker-cultuur mogelijk met behoud van de tegenw. inrigting der Ind. Maatschappij, en zonder den inlander in nog erger toestand te brengen, dan waarin hij thans onder het dwangstelsel verkeert. Deze vraag wordt door den heer 's Jacob, met de innigste overtuiging, maar op de meest stellige wijze ontkennend beantwoord en met redenen omkleed. Maar wat moet er dan volgens den schrijver plaats hebben »alvorens de verwezentlijking van de theorie omtrent de vrije cultuur mogelijk zij"? Het antwoord luidt: Twee groote hervormingen in de Indische Maatschappij zijn levensvoorwaarden voor vrije cultuur. Zij zijn: *afschaffing van de heerendiensten* en het verleenen van individueel landbezit aan de tegenwoordige opgezetenen. Schr. bepleit beide hervormingen kortelijk, en vraagt ten slotte, welke de grondslagen zijn, waarop, met *dat doel voor oogen*, de suikerindustrie op Java, bij expiratie der tegenwoordige overeenkomsten, zal moeten rusten. Zijne meening daaromtrent is deze, waarmede zijn geschrift en ook ons kort verslag er over besloten wordt.

„Op contracten van niet te langen duur, bv. uiterlijk van p. m. 10 jaren, maar in elk geval met dien verstande, dat alle vernieuwde contracten ter zelfder tijd zullen vervallen.

De aanplant van suikerriet zal vooralsnog en zoolang de Javaan geen *eigenaar* is van den grond, moeten geschieden door tusschenkomst van het bestuur, doch aan den contractant zal vrijheid moeten worden gelaten, om, wanneer de gewijzigde, maatschappelijke toestand op Java zulks mogelijk zal maken, onder behoorlijken waarborg ten genoege van het gouvernement, overeenkomsten aan te gaan met individuen voor de levering van suikerriet.

De betaling van het plantloon van het door tusschenkomst van het gouvernement geplante riet, zal geschieden naar het gewigt van dat riet en worden voldaan aan de inlandsche bevolking in contanten bij de levering aan de fabriek. Voor het riet zal aan den planter worden betaald, buiten snij-en transportloon, *f* 3,50 ℔ 1000 kilo's.

De arbeiders voor fabriekarbeid, alle transporten, materiálen en benoodigdheden, buiten bemoeijing van het bestuur door den fabrikant te verkrijgen. Maar daarentegen ook vrijstelling van heeren- en persoonlijke diensten aan die personen, die zich vrijwillig voor ten minste drie maanden aan de fabriek verbinden.

Vrijheid aan den fabriekent om zijne arbeiders op den grond zijner fabriek te vestigen; bij gebrek aan de noodige ruimte daartoe, vrijheid aan den fabrikant, om voor dat doel gedeelten van dessa's, geene sawah's zijnde, van de daarop regthebbenden in huur te nemen, zoolang het contract van kracht blijft.

Meerdere vrijheid van [illegible] voor den fabrikant met het doel, om zich arbeiders te verschaffen.

Levering aan het gouvernement van eene bij inschrijving en uitbesteding te bepalen hoeveelheid suiker van de kwaliteit en tegen den prijs door het gouvernement vast te stellen. Vrije beschikking over het meerdere van zijn product.

Afschaffing van alle voorschotten door het gouvernement, maar contante betaling bij de levering.

Vrijheid aan de tegenwoordige inhebbers der contracten, om zich binnen een te bepalen tijd te verklaren, of zij genegen zijn om op de voor het gouvernement voordeeligst ingeschreven voorwaarden, het vernieuwde contract te naasten. Wanneer daarvan door belanghebbenden wordt afgezien, overname van fabriek, machinerien, en inventaris, en gebouwen tegen billijke taxatie, welke som echter bij de uitbesteding moet zijn bekend gesteld.

Worden deze grondslagen bij de te vernieuwen overeenkomsten aangenomen, het gouvernement kan zich den tijd, dat die van kracht zijn, ten nutte maken om die fondamentele hervormingen op Java voor te bereiden en tot stand te brengen, die de voorwaarden zijn van de emancipatie van arbeid en cultuur, ook in verband met de andere op Java bestaande gouvernementscultures.

Blijkt het daarentegen op den gestelden termijn, dat de toestand der Javaansche Maatschappij voor die emancipatie nog niet rijp is of dat 's lands schatkist de enorme Indische bijdragen nog niet kan missen, niets is gepraejudicieerd; des verkiezende kan men als dan de contracten weder uitbesteden met die wijzingen, die de veranderde omstandigheden dan zullen gedoogen.

(*Redactie.*)

Ingezonden stukken.

KOFFIJ-CULTUUR.

In uw geacht dagblad van den 8 Januarij 1859, no. 3, las ik onder anderen een artikel, handelende over koffijboomen op Java, waarin, onder vermelding eener belangrijke mededeeling, omtrent, het vroeg oud worden der koffijboomen op Java, in vergelijking met die van Arabië, - het Vaderland der koffij - de wensch te kennen wordt gegeven over dit belangrijk punt, dat ook reeds de aandacht onzer Regering tot zich heeft getrokken, van den een of anderen, daarmede goed bekenden Indischen ambtenaar, nadere toelichtingen te verkrijgen.

In dat artikel worden den invloed van het klimaat en hoofdzakelijk de hooge temperatuur, het gebrek aan behoorlijke afwisseling in de jaargetijden en de grootere relatieve vochtigheid, die den koffijboom op Java in de kracht van zijn leven verzwakken en hem geen hoogen ouderdom doen bereiken, als de oorzaken aangegeven, waarom het bovengenoemd verschijnsel zoo hoogst ongunstig voor de koffijcultuur op Java zich voordoet.

Mijne veeljarige ondervinding, bij bijna alle vakken der cultures op Java, en speciaal dat der koffij opgedaan, doet mij de vrijheid nemen, eene korte schets te geven van het aanleggen der tuinen, hun onderhoud, het verzamelen der vruchten en de verdere behandeling der boomen. Daaruit zal worden gezien, dat teregt aan het slot van opgemeld artikel gezegd wordt: dat er dus „nog andere oorzaken dan de hier opgenoemde moeten aanwezig „zijn, die tot het vroeg oud worden der koffijboomen aanleiding „geven."

a Tot de ontginning der gronden, dient men een geschikt terrein te kiezen, dat geene bergsteenen nog tjadas in zich bevat; het moet behoorlijk open gemaakt met den patjol of ploeg, [illegible] diep omgewerkt worden, hetgeen, gedurende 3 à 4 maanden, tot 3 malen toe herhaald wordt; vervolgens wordt het terrein van alle onkruid en wortels gezuiverd, die men op de plaats zelve, waar de ontginning plaats vindt, verbrandt; de asch, die [illegible] zout bevat, brengt oneindig veel tot de vruchtbaarheid van den grond toe.

Wijders dienen de hoogst noodige gallangs of petaks bij afhellende gronden, op de wijze der Sawas, zoomede eene behoorlijke afwatering (solokkan), waar zulks noodig is, aangelegd te worden, ten einde geene afspoeling der moer- tuin- of opperaarde te veroorzaken. Alsdan maakt men een aanvang het terrein, wanneer de regenmoesson begint, met koffijboomen, op rijen van cc. 12 voeten, in evenwijdige tusschenruimten van 24 voeten □ met dadap boomen voorzien, te beplanten; laatstgenoemde boomen moeten dienen om de felle zonnestralen eenigzins te temperen, doch geenszins om aan de jonge plantsoenen de natuurlijke warmte, die deze zoowel als alle andere planten behoeven, te ontnemen.

Op hoogere bergstreken, bv. die 3000 à 4000 voeten boven de oppervlakte der zee gelegen zijn, dienen de dadapboomen verre, bv. op een afstand van 48 of 60 voeten uit elkander geplant te worden, ten einde de plantjes *van het begin af* niet *te veel* onder de schaduw dier boomen te laten groeijen; de temperatuur in zulke streken, meestal koel en vochtig zijnde, zoo zoude later, bij het vruchtdragen der koffijboomen, de zware lommer en groote vochtigheid veel schade aan bloesems en jonge vruchten veroorzaken.

b. Wanneer de koffijboomen reeds den ouderdom van cc. 2 jaren bereikt hebben, dient de grond, bij het begin der regen moesson, behoorlijk te worden omgewerkt, echter altijd op een afstand van cc. $1^1/_2$ à 2 voeten in den omtrek van den koffijstam, ten einde de wortels, die zich digt aan den boom hechten, niet te kwetsen; hierna volgt onmiddelijk de bemesting, waartoe dierenmest steeds te verkiezen is, als zijnde deze ook meestal het gemakkelijkste voor de Javaansche bevolking aan te voeren; deze bemesting moet *boom voor boom* geschieden.

De gewone gereedschappen, welke de Javaan hiervoor bezigt, zijn parangs, korets, patjols sawa en ook wel de patjol kampak, welke bij het gewone onderhoud der koffijtuinen het doelmatigste zijn.

De punt-patjol verdient echter, bij het jaarlijks openmaken van den grond, de voorkeur boven de patjol sawa of kampak, als zijnde van 3 tangen voorzien, bij wijze van eene hark: een zeer doelmatig werktuig, als kunnende zij nimmer de hiervoren bedoelde wortels beschadigen, terwijl zij den grond goed los maken, iets dat de vruchtbaarheid zeer bevordert.

De gallangs dienen onaangeroerd te blijven, en slechts van het onkruid met de gewone parangs gezuiverd te worden, met dien verstande, dat de wortels van het onkruid niet worden uitgeroeid, want deze dienen, om de gallangs een soort van hechtheid te geven, zoo bevorderlijk tot het beletten van afstroomingen van aarde bij zware regens.

De afval der oude dadap bladeren en onkruid moet bij hoopen in de tuinen op één gestapeld en, in het drooge saizoen, bij kleinere hoopjes, piramidaals gewijze tusschen de rijen te worden uit een gelegd, niet hooger dan cc. 1 à $1^1/_2$ voet in den omtrek der koffijboomen, vervolgens worden deze hoopjes in den brand gestoken. De daarvan verkregen asch trekt, door de aanhondende vochtigheid, successievelijk in den grond en bevordert de vruchtbaarheid, terwijl de rook de boomen van schadelijke insecten zuivert, iets dat, hoe gering ook, van onberekenbaar nut voor het productief vermogen is.

c. De boomen beginnen, naar gelang der hoogte van het terrein, in het 3e, 4e of 5e jaar productief te worden; zij dienen echter bij het plukken der rijpe vruchten, uiterst voorzigtig te worden behandeld; zij moeten *boon voor boon* geplukt worden; men dient het stroopen der vruchten zorgvuldig te vermijden, daar dit de plant-zelve zeer benadeelt, de oogjes, die dauw en regen moeten inslurpen, worden daardoor gekwetst, hetwelk voor het volgende jaar het uitbotten der bloesems belet, terwijl de onrijpe vruchten daardoor natuurlijk medesleept worden en verloren gaan.

d. Het droogen en bolsteren der koffijboonen geschiedt op de algemeen bekende wijze en vereischt dus geene verdere omschrijving.

Uit het hiervoren kortelijk te zaam vervatte is op te maken, dat de koffijcultuur vele zorg en omzigtigheid vereischt, ofschoon, op zichzelve beschouwd, daarvoor geene inspanning, noch intellectueele kennis, zooals bij de *suiker-* en *indigo* cultuur en fabricatie, wordt gevergd.

Zoo als bekend is, staat de leiding der gouvernements koffij cultuur op Java onder ambtenaren, zoowel Europesche als Inlandsche, van welke de eerste volgens de bestaande voorschriften en méthodes te werk gaan, de laatste ingevolge de bevelen of printas, hun van wege het bestuur gegeven, doch meestal ingevolge hunne van oudsher aangenomene gewoonten.

Worden die voorschiften en méthodes, van wege de Europesche ambtenaren, met belangstelling en naauwgezetheid opgevolgd, geen twijfel, of de koffijteelt wordt dan ook met zorg en omzigtigheid begonnen en onderhouden. En mogten ook de Inlandsche beambten behebt zijn met onverschilligheid en vasthoudendheid aan gewoonte, het voorbeeld hunner autoriteiten niet alleen, maar vooral aansporing en voortdurend toezigt zullen hun zorg en omzigtigheid leeren.

Doch, hoezeer beamende, dat door de Europesche ambtenaren over het algemeen de koffijteelt op Java met belangstelling wordt nagegaan, vermits de cultuurprocenten alleen reeds een prikkel daartoe zouden daarstellen, zoo betwijfel ik nogtans, of zij wel met de vereischte naauwkeurigheid wordt betracht.

Hiervoor pleiten twee voorname redenen. Te weten ten eerste het beperkt getal ambtenaren, en ten tweede hun werkkring.

Het is ontegenzeggelijk, dat de tegenwoordige getalsterkte, in verhouding der ambtenaren tot de opbrengst van den jaarlijkschen oogst en het uitgestrekte terrein, waarop de tuinen op Java gelegen zijn, ten eenenmale onvoldoende is.

Deelt men het aantal *millioenen* boomen door het *getal* der aanwezige Europesche ambtenaren, met het toezigt belast, dan blijkt het zonneklaar, dat het deel, dat ieder hunner toevalt, onmogelijk met naauwkeurigheid kan worden nagegaan, zelfs al grensden de tuinen alle te zamen aan elkander.

Nog zoude het eenigzins kunnen gaan, wanneer ieder ambtenaar den ganschen dag ter zijner beschikking had, doch dit is het geval, helaas! niet.

Het is van algemeene bekendheid, dat de ambtenaren, belast met de cultures, ook met andere werkzaamheden (schrijfwerk) overladen zijn, welke hun veel tijd rooven.

Dit veroorzaakt natuurlijk, dat zij hun eigentlijken werkkring, in weerwil van hun besten wil, aan de Inlandsche beambten moeten overlaten, die, hoe ijverig ook sommigen zich betoonen, toch altijd Javaan blijven en het gemak boven alles stellen.

Is dit nu het geval, dan spreekt het van zelve, dat geen zorgvuldige aanleg van tuinen, geene behoorlijke bewerking, geene zorgvuldige inoogsting, of wat dies meer zij, kan verwacht worden.

Bij zamenvatting van het vorenstaande, vertrouw ik kortelijk aan het slot van in den aanhef dezes gemeld artikel te hebben voldaan, door de verklaring, dat, wil men een grooter product der koffij verkrijgen, en de boomen op Java een hoogeren ouderdom doen bereiken, men dit gemis niet werpe op het klimaat, de temperatuur, de grondbestanddeelen, enz., maar men trachten moet de omschrevene behandeling met zorg en omzigtigheid te doen uitvoeren door meerder personeel van toevoorzigt.

(Redactie.) F. H.

Aan de Redactie van den „Java-Bode."

Met het oog op de geopenbaarde klagten der inwoners van den *Gang Kemajoran* en *Gang Chaulan*, wenscht de ondergeteekende, inwoner van den zoogenaamden *Gang Noordwijk moeka*, door middel van uw veelgelezen blad, zijne grieven aan de Regering bekend te maken, over den *verregaanden* slechten staat, waarin de weg van dien gang zich thans bevindt, en Haar eerbiedig doch *ernstig* in overweging te geven, om de respective gangeigenaren, op wier plaatsen Europesche huizen staan, te doen verpligten, den weg hunner gangen in een behoorlijken en berijdbaren staat te brengen en te houden, vermits men toch, zoo als de inwoners van den *Gang Kemajoran* en *Gang Chaulan* het verlangen, van de Regering niet vergen kan, dat die binnenwegen, ten haren laste, worden in orde gebragt, terwijl de eigenaren daarvan den huurprijs trekken.

Kr.

Batavia, *Februarij* 1859. (*Redactie.*)

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Februarij	16	Engelsch	Zealandia	John Foster	Shanghae	1 Februarij	Londen
〃	18	Amerikaansch	Oriental	Whipple	Batavia	15 〃	New-York
〃	—	Fransch	Coligney	Riogeau	Singapore	9 〃	Mauritius
〃	—	Chilian	Teresa	Bollo	Hongkong	8 〃	Callao
〃	19	Hamburgsch	Bieleveld	T. Henert	Batavia	17 〃	Akyab
〃	—	Amerikaansch	Joshua Bates	Mr. Callum	Shanghae	8 〃	New-York
〃	—	Nederlandsch	Jan Daniel	H. Hagers	Melbourne	22 Januarij	Batavia
〃	20	Austrian	Splendido	Visin	Singapore	8 Februarij	Triest
〃	—	Nederlandsch	Maria E. Margaretha	T. C. Branditz	King Georg. Sound	3 〃	Batavia
〃	—	Deensch	Emilijn	Petusen	Melbourne	21 Januarij	
〃	—	Engelsch	Sea Star	John Livingston	Londen	25 November	Hongkong
〃	19	〃	Portena	M. Gowan	Shanghae	2 Februarij	Londen
〃	—	〃	Omagh	Davidson	Batavia	17 〃	Adelaide

☞ Gepraaid door het Nederlandsch schip Maria E. Margaretha, het Nederlandsch schip Generaal de Stuers, kapt. Fokkens, op 1c° 39′ ZB. en 105° 17′ LO.

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
Februarij	19	Nederlandsch	bark	Cornelis Smit	R. Weidenaar	Pamanoekan	17 Febr.	Maclaine, Watson & Co.
〃	20	〃	〃	Jan Daniel	H. Hagers	Sydney	22 Jan.	B. Kopersmit & Co.
〃	—	〃	brik	Jan van Galen	de Boer	Soerabaija		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	—	Ned. Indisch	〃	Henriette	Robinson	Cheribon		Schimmelpenninck & Co.
〃	—	Deensch	bark	Emelia	Peterson	Melbourne		C. Bahre & G. Kinder.
〃	21	Nederlandsch	schip	Maria Elisabeth Margaretha	P. C. Bauditz	K. Georg. Sound	3 Febr.	Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	—	Engelsch	schoener	Gontlak	Hadjie Achmat	Singapore	13 Febr.	Gezagvoerder.
〃	22	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	〃		Maclaine, Watson & Co.
〃	22	Nederlandsch	bark	Henriette Geertruida	T. C. de Boer	Amsterdam	29 Sept.	B. Kopersmit & Co.
〃	—	Engelsch	〃	Tamar	Ross	Amoy	10 Febr.	Maclaine, Watson & Co.
〃	23	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Samarang		W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Februarij	20	Ned. Indisch	schip	Foolkool Hair	Said Moeksien	Soerabaija
〃	22	〃	brik	Zwaluw	P. Bloem	Japan
〃	—	Nederlandsch	〃	Karel August	A. Huizer	Padang
〃	23	〃	bark	Twee Anthony's	van Rijn van Alkemade	Rotterdam
〃	—	〃	〃	Zeenimph	J. W. J. W. Elias	Samarang en Soerabaija
〃	—	〃	〃	Zwaan	K. Junius van Hemert	〃
〃	—	〃	schip	Broedertrouw	Rotgans	〃
〃	—	Ned. Indisch	brik	Fathul Seroer	Sech Alie Bagoi	〃
〃	—	Engelsch	schoener	Harriet	J. C. Ross	Cocos Eilanden

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer		Hager & Schuurman.
〃	〃	Admiraal Piet Hein*	L. Hazewinkel		〃
〃	〃	Zeevaart*	Biesthorst		〃
〃	schip	Nederland*	P. Hoekstra	Nederland via Soerabaija.	〃
〃	〃	Jupiter	P. Burggraaf		〃
〃	〃	Hebe	A. H. Kiehl	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
〃	〃	Jacoba Cornelia Clasina,	Delclisur		〃
〃	bark	Eersteling	A. P. Armstrong		〃
〃	〃	Constance	Kimmerer		〃
〃	〃	Canton	H. J. Tweehuys		〃
〃	〃	Metalen Kruis	J. P. Zuurdeeg		〃
〃	〃	Amboina	W. H. Rusman		Reijnst & Vinju.
〃	schip	Jason	J. Lourens		〃
〃	〃	Triton*	Adrianus		〃
〃	bark	Derkina Titia*	P. Esink		Dümmler & Co.
〃	〃	Nassau*	Huffnagel	Japan	〃
〃	〃	Regina Maria*	S. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Cornelis Smit*	R. Werdenaar		〃
〃	schip	Zeelandia*	W. Blaakhert		〃
〃	〃	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	President Plate*	J. C. Hartsen		〃
〃	bark	Voorwaarts*	G. F. Bus	Hamburg	〃
〃	〃	Jeannette en Agatha	C. Kleijndert		〃
〃	〃	Henriette*	J. M. van der Veer	Nederland	C. Bahre & G. Kinder.
〃	〃	Admiraal de Winter*	Jansen		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	schip	Oldenbarneveld*	F. N. Hoek		〃
〃	brik	Jan van Galen*	de Boer	Nederland	〃
〃	bark	Eensgezindheid*	B. G. Flik		B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Schoonderloo	D. Kruijt	Amsterdam	〃
〃	〃	Vijf Gebroeders*	G. J. Teensma		〃
〃	〃	Koning Willem II	G. van Eijk Menkmen	Nederland	〃
〃	schip	Biesbosch*	J. H. Mugge		〃
〃	schip	Wilhelmina	van Dalen		de Weerdt, Ruijl & Co.
〃	bark	Ferdinand en Louis	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
〃	〃	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
〃	brik	Anna	van der Valk		〃
〃	bark	Capella	Landweer		〃
〃	schip	Admiraal de Ruijter	B. Koster	Golf van Perzie	E. Moormann & Co.
Nederl. Ind.	bark	Fathoel Wahap	Sech bin Smeer		Buijs, Jacobsen & Co.
〃	〃	Ydroesie*	Said Abdulla Bafagie	Indramaijo	B. J. Jacobs.
〃	〃	Generaal Michiels*	D. de Wilde		Hager & Schuurman.
〃	〃	Java*	J. Worthington		Schimmelpenninck & Co.
〃	brik	Henriette	Robinson		〃
Engelsch	schip	Empress*	Malone		Hunter, Houghton & Co.
〃	bark	Caroline Elizabeth*	Pascod	Falmouth	〃
〃	〃	Ravensworth*	Applety		Maclaine, Watson & Co.
〃	brik	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	〃
Fransch	bark	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
〃	schip	Albert Cezard*	Dolu		J. Cezard & Co.
〃	〃	Manzanilla*	J. Martineau	Falmouth	〃
〃	bark	Vizir*	Lhotellier	Bordeaux	E. Moormann & Co.
Amerikaansch	schip	Time*	Homer		Paine, Stricker & Co.
Meckelenb.	〃	Graf Arthur Bernstorff*	Schneider		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Christine Breukelmann*	Voss		〃
Hamburg	〃	Carel en Auguste*	C. A. Müller		〃
〃	bark	Johanna Stoll	Berg	Akijab	〃
〃	〃	La Rochelle*	Meijer		〃
〃	brik	Gustav*	Nielsen		〃
〃	schip	Neumuhlen*	Heuer		〃
〃	〃	Podesta*	Angelbeck		〃
〃	bark	Siwa*	Brorsen		〃
〃	〃	Helene*	Range	Sydney	C. Bahre & G. Kinder.
〃	〃	Congo*	Duise		〃
Bremer	brik	Ocean*	Farrelmann		〃
Zweedsch	bark	Princessan Louisa	D. Jansson		J. Cezard & Co.
〃	schip	Gerda*	Jansson		Paine, Stricker & Co.

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Febr.	4	Ned.	schip	Anna	J. H. Dabroek	Probolingo
〃	2	〃	〃	Beatrix	van der Wijk	Soerabaija

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Febr.	2	Ned.	schip	Gerardus Jacobus	J. J. Kilian	Soerabaija
〃	3	〃	〃	Delft	v Geelkerken	〃
〃	5	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	〃
〃	—	〃	〃	Little Tot	Katjoong	〃

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 6 Januarij.

Terwijl wij bij den aanvang van het jaar 1858 niet zonder pijnlijke gewaarwording op het vorige tijdvak konden terugzien en men met zorg de toekomst te gemoet ging, zoo heeft de wezentlijkheid toch niet geheel aan die treurige verwachting beantwoord.

Wel ondervond ook onze handel, in gemeenschap met dien van geheel Europa nog gedurende geruimen tijd de terneerdrukkende gevolgen van den in 1857 losgebarsten storm, en er is dus veel geld verloren op de meeste koloniale importatien, doch wij mogen er ons over verheugen dat ons land op eene boven verwachting gelukkige wijze den schok, welke den wereldhandel in zijne grondvesten deed trillen, heeft doorgestaan en daardoor ten duidelijkste bewezen werd dat de oorzaak van het kwaad — overdreven lust tot ver buiten het bereik van eigen kracht gelegene ondernemingen — niet dan met weinige uitzonderingen tot in onzen boezem was doorgedrongen. Hierdoor herstelden zich dan ook het onderling vertrouwen en de geregelde loop van zaken reeds spoediger dan men na eene dusdanige catastrophe had durven verwachten. Wat echter betreft het vertrouwen in den stand der prijzen van de goederen en de daarvan afhankelijke lust tot speculatieve inkoopen, deze keerden niet zoo ras weder. Integendeel dreef men de omzigtigheid, welke de droevige ondervinding van het vorige jaar had ingeprent, zoo ver, dat dezelve in moedeloosheid ontaardde en dat — niettegenstaande den belangrijken teruggang der prijzen van sommige artikelen, vermeerdering van consumtie en andere tot ondernemingen uitlokkende omstandigheden — de omzettingen gedurende geruimen tijd binnen de enge grenzen der dadelijke behoefte beperkt bleven. Tengevolge der lage graanprijzen nam echter de consumtie meer en meer toe, zoodat de vraag daarvoor voldoende was om in den stand van vele artikelen eene langzame doch des te zekerder verbetering te weeg te brengen, en de handel, op meer solide gronden berustend, naar het zich laat aanzien, in het nieuw begonnen jaar welligt een meer gunstige toekomst te gemoet gaat. Alleen de scheepvaart en de daarmede verwante industrien verkeeren nog in zeer treurigen toestand; op onze scheepstimmerwerven heerscht bijna volslagen werkeloosheid en er bestaat vooreerst weinig uitzigt op eenige verbetering, tenzij er nieuwe bronnen gevonden worden om aan het overvloedig getal schepen emplooi te verschaffen.

Koffij. Nadat in het begin van het vorige jaar de vraag omtrent het al of niet wenschelijke eener verandering in het veilingstelsel der N. H. M. tot belangrijke wrijvingen van gevoelen had aanleiding gegeven, besloot eindelijk gezegd ligchaam in het voor- en najaar slechts éène veiling te houden; de eerste had plaats te Amsterdam op den 15den April en de tweede te Rotterdam op den 1sten September. Er is thans nog niets van bekend of de maatschappij zich bij deze wijze van verkoopen zal bepalen, of dat zij van plan is op nieuw eene verandering te maken.

Terwijl na den herfst van 1857 de voorraden op de zeeplaatsen zich meer en meer opeen hoopten, was in het binnenland juist het tegendeel het geval; daar de voorraden aldaar door de consumtie langzamerhand uitgeput, om de onzekerheid der omstandigheden niet werden aangevuld. Kort na nieuwe jaar vertoonde zich dan ook eene veelzijdige dringende vraag, waaraan tot $32^1/_2$ @ 33 c. voor goed ordinair *Java* voldaan moest worden. De prijzen behielden steeds eene teruggaande rigting en in afwachting der voorjaars-veiling van 495,809 balen, bepaalden zich de inkoopen tot het hoogst noodige. De verwachtingen omtrent den prijs, welke in die veiling zou worden vastgesteld, varieërde van 25 tot 30 c., naar mate der verschillende beweeggronden, welke men voor de daling aanvoerde. Het geheel vond coulant nemers in de verhouding van $27^1/_2$ @ $28^1/_2$ c. voor goede ord. zuiver smakende soorten en ofschoon dus boven de verwachting van velen afgeloopen, bewees de levendige vraag onmiddelijk na de veiling dat het artikel op deze prijzen iets meer vertrouwen begon te winnen en spoedig betaalde men reeds een avans op de veilingprijzen, waarna de markt voortdurend eene stijgende rigting behield, tot dat de waarde van goed ord. *Java* op 32 c. was gestegen. De aankondiging der herfst-veiling, welke het kolossale cijfer van 701,118 bn. omvatte, bragt eene kleine daling te weeg, zijnde kort daarop eenige particuliere aanvoeren tot 31 @ $30^1/_2$ c. afgedaan. In de veiling herstelden zich de prijzen echter volkomen en het geheel ging grif van de hand tot 32 @ $32^1/_2$ c., de betere groene en blanke soorten in verhouding nog iets hooger. De coulante afloop van deze groote hoeveelheid, waarvan ca. $^3/_4$ in September en October werd afgeleverd, bevestigde op nieuw de positie van het artikel zonder verder eene bepaalde verhooging ten gevolge te hebben, tot dat de herlevendiging der vraag in de vorige maand de waarde tot 34 c. deed klimmen. De afleveringen van N. H. M. koffij bedroegen in de afgeloopen maand 20380 bn., makende een totaal, gedurende het vorige jaar, van 1,201,710 bn., terwijl buitendien ca. 140,000 bn. particuliere aanvoeren van *Padang* en *Java* verkocht werden, zijnde dus de aftrek voor *Java* Koffij grooter geweest dan in een der voorgaande jaren, hetwelk waarschijnlijk ten deele is toe te schrijven aan de geringere aanvoeren en hoogere prijzen van *Brasil* van welke soort (volgens de laatste berigten van Rio de Janeiro) sedert 1 Januarij tot 31 October 1858 slechts 510,000 bn. tegen 1,100,000 bn. in 1857 naar Europa waren uitgevoerd.

Gedurende de laatste 14 dagen was tengevolge der feestdagen de omzet niet veel belangrijk; de stemming is echter zeer vast en gisteren werden alhier aan één huis afgedaan 1782 bn. groenachtig à fijn groen *Java* per *Tuisko* tot 34 à 40 c. terwijl te Amsterdam de 9000 bn. *Padang* per *A. R. Falck* tot geheimen prijs koopers vonden.

Ruwe **Suiker.** In de laatste drie maanden was de stemming na de belangrijke zomeroperatiën zeer kalm, en tusschenbeiden verlaten, en was daarvan eene nieuwe daling van *f* $1^1/_2$ à *f* 2 op de prijzen van September het gevolg.

Bij zeer gereeden aftrek voor hun fabrikaat en minder groote fluctuatien van prijzen, werden de Hollandsche raffinaderijen dit jaar nog aangemoedigd door eene betere verhouding.

Het afgeloopen jaar getuigt dat ook het verbruik in Holland in gelijke mate is toegenomen als in andere landen.

Voor zooverre reeds nu de productie van Suiker over het aanstaande jaar is na te gaan, ook met inbegrip der belangrijke cultuur van *Beetwortel* in Europa, heeft men geene groote vermeerdering daarvan te verwachten, althans naauwelijks in verhouding tot de toenemende consumtie.

De algemeene voorraad kleiner zijnde dan het vorig jaar en het verbruik vermeerderende, zoo mag daaruit worden afgeleid, eene vaste stand van prijzen bij de mogelijkheid van eenige verhooging.

Bijvoegsel behoorende bij de Java-Bode No. 16.

SPECIFICATIE DER VOORNAAMSTE ARTIKELEN,

WELKE OP DEN **28** EN **29 MAART** AANSTAANDE PUBLIEK ZULLEN WORDEN VERKOCHT VOOR EEN HUIS

OP HET KONINGSPLEIN, door

GEBRS. ROSELJE & Co.

MEUBILAIR.

2 SPIEGELS, (waarvan de dimensiën van het glas zijn 270 bij 150 Ned. duimen), gevat in Ambonhouten lijsten met fraaije Ebbenhouten arabesken.

2 Ambonhouten TRUMEAUX, hoog 120 en breed 150 Ned. dm. versierd met Ebbenhouten arabesken.

3 Ambonhouten ETAGÈRES met Ebbenhouten arabesken, van binnen met oud Eikenhout bewerkt en Spiegels aan de binnenzijde.

1 SPIEGEL en TRUMEAU in alles gelijk aan boven.

1 TRUMEAU do. do. do.

1 AMEUBLEMENT VOOR BOUDOIR, zwart met rood satijn bekleed.

2 Ambonhouten TAFELS, ingelegd en bewerkt met Ebbenhout, prachtig gesculpteerd.

4 CANAPÉ'S en 24 STOELEN bekleed met blaauw maroquin leder.

1 Eikenhouten EETTAFEL voor 36 personen, waarvan de pooten prachtig zijn bewerkt.

2 BUFFETTEN van oud Eikenhout.

6 SPEELTAFELS 〃 〃 〃

1 RONDE TAFEL van oud Eikenhout.

4 CANAPÉ'S, bekleed met leder.
24 STOELEN, 〃 〃 〃
1 GROOTE DIVAN met BLOEMDRAGER, do. } Mahonijhout.
6 SPEELTAFELS.
1 RONDE TAFEL.

voorts:

Diverse Mahonij-, Ambon- en Eikenhouten KLEER- en BOEKENKASTEN, LAVABO'S, TOILETTEN, Mahonijhouten LEDIKANTEN, VOLTAIRES, SPIEGELS met vergulde lijsten, SCHILDERIJEN, een prachtig bewerkt BUREAU à CYLINDRE van massief Mahonijhout.

Een prachtige PIANO van Bain te Parijs, nieuwe constructie, met circa 60 Stalen platen voor dans muziek, door het aanbrengen van een slinger en het aanleggen der platen, kan deze Piano gelijk een draaiorgel worden gebezigd.

Diverse prachtige echt Bronzen PENDULES, dito GROEPEN en STATUETTEN.

LAMPEN.

3 KROONEN (stijle Louis XV) waarvan een met 6 en twee met 5 CARCELLAMPEN, zwaar verguld met vergulde Kettingen en Schroeven.

1 KROON met 3 CARCELLAMPEN (Louis XV) effen brons met Kettingen.

3 zwaar verzilverde CARCELLAMPEN met dito Kettingen en Evenwigten en Porceleinen Kappen, waarvan één met 12 Bougies, die en cercle boven de lamp geplaatst worden.

1 groote LAMP voor Eettafel; Brons met dito Kettingen en Evenwigt, Porceleinen Kap en 18 Bougies als boven.

4 rijk gegraveerde groote STOLPEN, ieder met eene CARCELLAMP.

6 dito dito iets kleiner, allen met bronzen Kettingen en Evenwigten.

1 rijk vergulde Kristallen KROON voor 33 Bougies met Kristallen Versierselen en vergulde Ketting.

1 zwaar vergulde KROON met 12 Bougies.

2 rijk vergulde CANDELABRES, ieder houdende 12 Bougies, rustende op eene prachtige Chineesch Porseleinen Vaas, op rijk à jour bewerkte Ebbenhouten Voetstukken.

2 dito dito op Mahonijhouten Voetstukken.

12 zwaar vergulde CARCEL-TAFELLAMPEN met losse Voetstukken, in alles gelijk aan de Lampen van de diverse Kroonen hierboven gemeld.

2 paren rijk verzilverde CANDELABRES van 7 Bougies en Stolpen, smaakvol gesculpteerd.

4 paren dito dito voor 3 Bougies dito.

12 enkele dito dito voor 1 dito dito.

1 paar bronzen CANDELABRES met 3 Vogels.

ZILVER-, PLEET-, PORCELEIN- en KRISTALWERKEN.

1 Zilveren THÉ-SERVIES.
1 do. BROODMAND.
1 do. OLIE EN AZIJN-STEL.
1 do. ZUUR-STEL.
12 do. FLESSCHEN-BAKKEN met wortelhouten bodem.

DIVERSE ZILVEREN TAFELVERSIERSELEN.

10 doz. Zilveren LEPELS.
10 〃 〃 VORKEN.
8 〃 〃 id. iets kleiner.
8 〃 〃 LEPELS, id.
5 〃 〃 THÉ-LEPELS.
2 Soep- en 2 VISCH-LEPELS.
4 Suiker-STROOIJERS.
3 do. PRESENTEER-BLADEN.
1 WORTELHOUTEN-BLAD met Zilver gemonteerd.
1 do. MAND 〃 〃 〃

Al het Zilver is van één model en groote keur.

1 DESSERT SERVIES EN VERMEIL (*Verguld Zilver*).

bestaande uit:

3 doz. LEPELS en VORKEN.
3 〃 MESSEN.
3 〃 do. met STAAL.
2 〃 IJS-LEPELS.
2 〃 THÉ-LEPELS.

1 PLEETEN DESSERT SERVIES VAN CHRISTOPHE TE PARIJS.

bestaande uit:

2 Langwerpige ovale VLEESCH-SCHALEN.
4 Ronde do. do.
4 〃 GROENTEN do.

Allen met Deksels en Prachtig bewerkt.

1 EET-SERVIES voor 36 personen, wit met blaauw en gouden randen, *Porcelaine de Sèvres.*

1 DESSERT-SERVIES als voren, met keurig geschilderde bloemen, vruchten en wild.

1 DESSERT-SERVIES van fijn Boheemsch Kristal.

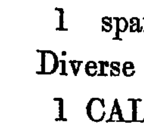

PAARDEN EN RIJTUIGEN.

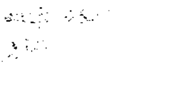

1 Span KAAPSCHE-PAARDEN 4 v. 10 d.
1 〃 SYDNEY 〃 4 〃 11 〃
1 〃 PREANGER 〃 4 〃 7 〃
1 viersp. MACCASSER 〃 (zwarte).
1 span BIMANEESCHE 〃

Diverse RIJPAARDEN, TUIGEN en ZADELS.

1 CALÈCHE van Lorieux te Parijs.
1 PHAETON 〃 〃 〃 〃
1 CLARENCE (KOETS voor 4 personen) van Jones te Brussel.
1 HANDCHAIS do.

VOORTS NOG

eenige ENGELSCHE RIJTUIGEN,

waaronder Een perfecte en zeer SOLIDE REISWAGEN.

TWEEDE BIJVOEGSEL behoorende bij den *Java-Bode*, van Woensdag, 23 Februarij 1859, No. 16.

Thee. De fluctuatiën in dit artikel gedurende het afgeloopen jaar waren onbeduidend, ofschoon de prijzen in het algemeen eene dalende strekking hadden en bij voorb. goed ord. *Congo*, welke soort in het begin van 1858 nominaal 90 à 95 c. genoteerd werd, thans niet meer dan 80 a 85 c. zou bedingen. De vroeger gekoesterde vrees, dat de oorlog in China invloed op de prijzen zou hebben, is niet verwezenlijkt daar vooreerst de voorraden groot genoeg waren en door het sluiten van den vrede spoedig een einde gemaakt is aan de stremming van het verkeer.

Rijst. Met uitzondering van eene kleine rijzing, welke in het begin van Julij plaats vond, doch van korten duur was, verkeerde dit artikel gedurende het geheele jaar in eene zeer lustelooze positie en ging langzamerhand tot op een bijna ongekend laag standpunt terug, zonder dat zulks de attentie der koopers opwekte. Integendeel scheen het artikel, om de sedert een paar jaren daarmede verbonden zware verliezen en de niet zeer troostrijke vooruitzigten der speculanten, geheel en al af te schrikken. Ten gevolge der lage Graan- en Aardappelprijzen is buitendien de consumtie merkbaar verminderd, terwijl de aanvoeren en voorraden zich dagelijks vermeerderen.

Bij den aanvang van 1858 noteerde men nominaal $f\ 5\frac{1}{2}$ à $f\ 5\frac{3}{4}$ voor ongepeld *Arracan*, $f\ 6\frac{3}{4}$ à $f\ 7\frac{1}{4}$ voor blanke *Java*, langzamerhand daalden de prijzen $f\ 4\frac{1}{2}$ voor ongepeld *Arracan*, zijnde het laagste standpunt in Junij. In het begin van Julij had de boven vermelde korte verbetering plaats, veroorzaakt door de vrees dat de gewassen door te lange droogte zouden benadeeld worden. De eerstvolgende regen koelde eerst spoedig de stemming af en het artikel verviel in deszelfs vroegeren verlaten toestand, totdat op het einde van het vorige jaar de kooplust voor ongepeld iets beter werd en tot eenige omzettingen aanleiding gaf, in de prijzen van $f\ 5$ à $f\ 5\frac{1}{2}$ voor *Nekransie* en *Rangoon* en $f\ 6$ à $f\ 6\frac{1}{2}$ voor blanke *Java* Gedurende de laatste 14 dagen is in de eerste hand niets omgegaan dan 6130 bn. *Java Tafel* per *Johan Lange*, welke tot $f\ 9$ koopers vonden.

Tabak. *Java.* Dit artikel verkeerde gedurende de eerste maanden des jaars in eene gedrukte stemming en werden tot in de maand April ca. 4000 pakk. van den ouden voorraad tot verlaagde prijzen afgegeven; het berigt van een buitengemeen groot gewas droeg daartoe niet weinig bij; de ord. *Malang*-soorten daalden belangrijk, terwijl goede deksoorten, welke minder overvloedig voorhanden waren, hoewel bij weinig vraag zich tamelijk konden souteneeren; voor prima gespikkelde deksoorten moesten later bij meerdere behoefte zelfs de noteringen van het vorig jaar ingewilligd worden.

(*Wordt vervolgd.*)

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 8 Januarij.

In den goederenhandel, voornamentlijk in *Koffij* en *Suiker* is in de laatste dagen, zoo hier als te Londen en Hamburg tot klimmende prijzen tamelijk veel omgegaan. Wat van *Java* en *Padang Koffij*, partikuliere aanvoer, zoo hier als te Rotterdam aan de markt kwam, vond gretig koopers, zoo ook *Suiker*

Goed ord. *Java* en *Padang Koffij* is heden 1 cent meer waard dan voor 14 dagen. *Suiker* No. 16 $f\ \frac{1}{2}$ hooger. In gelijke verhouding staat de markt te Londen en Hamburg. *Banca Tin* $f\ 76\frac{1}{2}$. In de prijzen van f 75,— tot f 77,— werden eenige duizend Blokken omgezet. In Londen was de laatste prijs 130 £ ℔ ton. Koffij 2 shilling hooger ℔ centenaar.

Peper te Londen iets hooger; hier vast bij geringe omzettingen. *Arak* wegens hooge vorderingen weinig omgezet.

Buffel- en *Runderhuiden*, prijshoudend.

Indigo onveranderd. *Rijst* met eenige afdoeningen tot onveranderde prijzen. *Tabak* stil, goede soort blijft gewild; ordinaire met minder vraag.

Afdoeningen van Suiker van 7 December 1858 tot 7 Januarij 1859.

500	picols	℔	*Cornelia*,	nummers onbekekend,	November-prijs.	
184	kranj.	„	„	„ „	Id.	
1259	„	„	*Telemach*,	zeem. No. 15,	kw. zeer mooi stoomprijs geheim.	
214	„	„	*Cornelia*,	factuur No. 14/17	$f\ \frac{1}{2}$ boven November-prijs.	
301	„	„	*Tuisko*,	„ „ 14/15	prijs geheim	
495	„	„	*Joh Lange*, „	„ 11	$f\ \frac{3}{4}$ boven November-prijs.	
943	„	„	*Telemach* dooréén	„ 16	„ 1,— „	„
354	„	„	*Krimpenerwaard*,	„ $12\frac{1}{2}$	$f\ \frac{3}{4}$ „	„
93	„	„	*Nederl. Koningin*,	„ $12\frac{1}{4}$	„ $\frac{3}{4}$ „	„
941	„	„	Idem.	„ $14\frac{1}{4}$	„ 1,— „	„
498	„	„	*Thames*,	„ $12\frac{1}{2}$	diverse prijzen (opgeslagen).	

Per Telegraaf vià Triest.

Amsterdam, 10 Januarij.

Java Koffij 35 c. afgedaan.
Nieuw York Suiker f 30,—.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 28 Dec. Kon. Ned. Yachtclub, Zack, Batavia.
28 Neêrlands Koningin, Geerling, dito.
1 Jan. Nieuw Lekkerland, Hoffman, Padang.
Hellevoetsluis, Vos, Batavia.
2 Gevalia, Olssen, Akyab.
Hellevoetsluis. 1 Jan. Vijf Vrienden, Johan, Batavia.
Texel. 26 Dec. Stad Utrecht, Jaski, Batavia.
Stad Assen, Haverbult, dito.
3 Jan. Kandanghauer, Zeelt, dito.

Vertrokken.

Hellevoetsluis. 25 Dec. Attalante, Hartmans, Batavia.
5 Jan. Gouv. van Swieten, v. d. Harst, Padang.
Therese Elise, Linneman, Boston.
Texel. 28 Dec. Concurrent, de Witt, Batavia.
Drie Vrienden, Kolting, dito.
Nicot, Ameez, dito.
Equator, Appel, Liverpool.
Nederland en Oranje, Rosier, dito.
Goede Verwachting, van Lindonck, dito.
Vlissingen. 31 Dec. Z. M. transportschip Merwede, komm. Meersch, Oost-Indië (via Cadix)

Zeilklaar.

Hellevoetsluis. 5 Jan. Willem Kroonp. der Nederlanden, Zetteler, Batavia.
Texel. 5 Jan. Sumatra, Grivel, Batavia.
Elisabeth en Jacoba, Lucas, dito.
Graaf van Heyden Reinestein, Wamsteker, dito.
Julie Claire, van Oosteroom, Samarang.
Baron van Hardenbroek, Henny, dito.
Bernardina, Brouwer, Valparaiso.
Eclipse. Doeksen, Londen.
Catharina Maria, Ballot, Engeland.
Jan Hendrik, de Jong, dito.

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

Portsmouth. 27 Dec. Autoinette, de Winter. Rott. (n. Cadix).
28 Macao, Krol, Texel (n. Batavia).
Falmouth. 28 Dec. Attalante, Hartmans, (v. Rott) Batavia.
Lamlash. 28 Dec. Min. van Hall, de Haas, Clyde (n. Batavia).
Liverpool. 29 Dec. Economy, de Jong, Buenos-Ayres.
Bremerhaven. 25 Dec. C. Melchers Sen., Fettjuch, Batavia.
St. Nazaire. 20 Dec. Marie Gabrielle, Ropers, dito.
Gibraltar. 21 Albertina, Scherpbier, Rio-Janeiro.
St. Helena. 15 Nov. Krimpenerwaard, Speenhoff, Batavia.
vertrok 16 n. Rotterdam.
16 Doggersbank, van Kerkhoven, dito.
vertrok 17 n. Amsterdam.
20 Bosphorus, Kruisinga, Mauritius.
vertrok n. New-York.
Cornelis Anthony, Kleve, Batavia.
vertrok n. Rotterdam.
Henrica, Strackholder, Tjilatjap.
vertrok 22 n. Amsterdam,
Tafelbaai. (K. de G. H.) 23 Oct. Derkina Titia, Esink, Amsterdam.
vertrok 12 Nov. n. Port-Natal.
27 Canton, Tweehuys, Swansea.
Therese, Logan, Batavia.
2 Nov. Crouch Brothers, Crouch, dito.
vertrok 7 Nov. n. Queenstown.
11 Johanna, Vatsel, Bordeaux.
vertrok 19 n. Batavia.
Algoabaai. (K. de G. H.) 11 Nov. Henriette, van Veen, Tafelbaai.
16 Willem Eggerts, Faber, Rio-Janeiro l. v. Tafelbaai.
New-York. 12 Dec. Dirk Hendrik, Prins, Rio-Janeiro.
16 Australia, Dudley, Sumatra.
Boston. 7 Dec. Dolphin, Hoyt, Padang.
19 Ceylon, Basset, dito.
20 Philomèle, Nichols, dito.
New-Orleans. 8 Dec. Nederland, Ruiter, Rotterdam.

Vertrokken.

Harwich. 28 Dec. Louise Roelofvienne, Sybrandi, (v. Amst.) Soerabaija.
Tafelbaai. 22 Oct. Erasmus, van Heyningen, (v. Londen) Singapore.
(na geëindigde reparatie.)
23 Beurs van Rotterdam, de Vos, Batavia.
3 Nov. Diadem, Hansen, dito.
5 Princes Charlotte, Hille, dito.
14 Emma, Nordwall, dito.
Algoabaai. 2 Sydpolen, Söderberg, dito.
13 Minerva, van Ommeren, Marseille.
Simonsbaai. 1 Nov. Z. M. fregat de Ruyter, kapt. du Cloux, (v. Vliss.) Batavia.

In Lading.

Londen. 4 Jan. Loevesteyn, Vonck, Sydney.
Henr. Maria, de Boer, Port-Philip.
Staatsr. van Ewijck, de Winter, dito.
Cosmopoliet, Westeninck, Adelaide.
Elisa Thornton, Maxwell, Batavia.
Entreprice, Heyko, Soerabaija.

Gepasseerd.

St. Helena. 20 Nov. Vrede, v. d. Plas, Wijnkoopersbaai n. Amsterdam.
Julie, Brem, Batavia n. Rotterdam.

Zeilklaar.

Gibraltar. 18 Dec. Graaf Adolf, Prange, Bahia.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, President Ram, Ulrich. — Batavia en Samarang, Joan Laseur. — Batavia en Soerabaija, C[illegible]. Wern. Eduard, Bakker. — Factory, Jansen. — Wilhelmine, Ihuen. — Batavia, Sam. en Soerab , Adm. van Heemskerk, Koning. — New-York, Wieland. Osterman. — Tuisko, Danneman. — Duisburg, Wiegman. — Boston, Vertrouwen, Regtdoorzee. — Joseph Clarek, Keyser. — New-Orleans, Edouard, Wieting.

Amsterdam. Batavia, Nicolaas Wissen, Stoffels. — Kaap Hoorn, Dik. — Rijnbrand, Lange. — Bat., Sam. en Soerabaija, Anthonia Petron., Voorendijk. — Bat. en Soerabaija, Verreeniging, de Hoogh. — Sam. en Cheribon, H. M. Elisabeth, Bonjer. — Soerabaija, China, Luttenberg. — Soer. en Macasser, Marianne, Grönbeck. — Japan (via Batavia), A. R. Falck, van Duijvenbode. — Singapore, Mentor, Duinker. — K. de G. Hoop, Jan van Brakel, de Roever. — Liverpool, Agatha Maria, van Zijp.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia: Per Stad Assen, kapt. Haverbult, de offic. van justitie W. Brakel Reiger en familie, de heeren A. Schaap en J. Horst en een Jav. bediende.

Per Kandanghauer, kapt. Zeelt, 7 Kolonialen.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia: Per Nicot, kapt. Ameez, de heeren Wilhelm Wille, Gabrillo del Colombo en Pieter Spinelli.

Naar Padang: Per Gouverneur van Swieten, kapt. van der Harst, de heeren W. F. Bethz en echtgenoot, Dammerboer en Koster.

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den [illegible]sten Februarij 1859.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak	55.—	60.—	Afgedaan.
Cassia, Vera	9.—	12....	
Cochenille	2.—	....	
Klapper Olie	....	......	
Gom Elastiek	40.—	......	Afgedaan.
„ Benzoin	80.—	120..	
„ Dammar. ℔ pic.	25.—	....	Laatste afdoening.
Gutta Percha	50.—	.....	Niet voorhanden.
Rotting, Banjermassing	12.—	....	Met veel vraag.
„ Padang	8.—	9.—	Idem.
Foelie No. 1	50.—	65...	Vooruit gaande.
Huiden, Koe	3.—	4.—	Weinig vraag.
„ Buffel	3.25	3.75	Idem.
Indigo	4.30	4.40	
Kruidnagelen	35...	......	
Koffij, Java	....	......	Niet voorhanden.
„ Padang	36.—	......	Weinig voorraad.
Notenmuscaat No. 1	100.—	110.—	Met vooruitg. v. prijs.
Peper, zwarte	23.—	....	Afgedaan.
„ witte	44.—	....	Verkocht.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	7.—	Afgedaan.
„ Java	....	......	
Suiker No. 16	18.50	......	3000 picols verkocht.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	....	......	10/m p. lev. @ f 17 vk.
„ Witte Batavia 1e kwalit.	....	......	1e. & 2e. Soort opger.
„ „ „ 2e „	....	......	
„ Carga	100.—	125.—	Weinig voorraad.

Wisselkoers.

Op Holland pari.
„ Engeland f 11.75 P. St.

Vrachten. Geene verbetering te vermelden, waartoe ook nog geen vooruitzigt bestaat aangezien de afscheepbare producten nagenoeg zijn opgeruimd.

Diverse. Japansche boomwas in veiling opgehouded voor $f\ 29\frac{3}{4}$.
Tjintjouw verkocht van f 33 tot f 40 p. baal.
Soija en Sakkij grootendeels opgehouden.

Te SAMARANG, den 19den Februarij 1859.

Koffij, f 32,— oogst opgeruimd.
Suiker No. 16, f 18,— oogst opgeruimd.
Indigo, f 4,30 afgedaan.
Koehuiden, f 60,— ℔ kodie, opslev. geboden.
Buffelhuiden, f 60,— ℔ kodie idem.
Staart Peper, f 58,— oogst opgeruimd.
Rijst ordinair wit, f 140,— @ f 150,— ℔ koijang @ 28 picol. zonder zakken.
„ carga „ f 115,— @ f 125,— idem. idem.
Klapper Olie f 18,—
Katjang „ f 16,50
Rotting f 7,— @ f 8,— Bandjermassing niet voorhanden.
Kadjang Matten, f 10,50
Wisselkoers op Holland 6/m. dato pari.

Te SOERABAIJA, den 17den Februarij 1859.

Suiker No. 16 ℔ picol f 18,50
Koffij f 33,—
Rijst, (carga) ℔ koyang f 130,— @ f 140,—
„ (witte) „ „ f 150,— @ f 160,—
Koehuiden ℔ 100 stuks f 200.— @ f 350.—
Arak ℔ legger, f 50,—
Olie (Klapper) f 14.— @ f 15.—
Olie (Katjang) ℔ picol,
Kadjang Matten.
Rotting, f 9.— @ f 12,—
Wisselkoers, pari.

Te PASOEROEAN, den 16den Februarij 1859.

Suiker No. 16, ℔ picol f 17,50
Rijst, (witte) ℔ koyang f 180,—
Id. (carga) „ „ „ 130,—
Olie, (klapper) „ pic. „ 19,—
Id. (katjang) „ „ „ 17,—
Wisselkoers, @ 101 %

Den 16den Februarij, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek	Getal bouws	Gouv. levering Picols Suiker		vrije beschikking,
Wangoon Redjo.	407.	10,582	a.	7,797-78
Ardjosarie	471.	14,130	a.	11,130-85
Ardie Redjo.	353.	14,937-42		7,468-70
Yoso Wilangoon.	307.	7,511-18		8,750-19
De Hoop.	433.	10,004-27		
Djacatra Oost.	490.	9,800	a.	19,259-36
De Onderneming.	425.	11,050-06	a.	17,100-96
Wono Redjo.	423.	9,306 —	a.	11,641-72
Kloerahan.	368.	10,304-01	a.	13,382-29
De Goede Hoop.	245.	6,860-15	a.	10,807-63
Gaijam.	423.	10,998-30	a.	14,624-76
Becassie Oost.	292.	7,884-40	a.	13,254-97
Dankbaarheid.	294.	7,056-61	a.	6,319-88
Soeko Redjo.	300.	7,500-11	a.	10,665-27
Kawis Redjo.	300.	11,460-59	a.	5,725-60
Sarie Redjo.	150.	3,000-32	a.	4,201-28
Pleret.	321.	10,272-13	a.	8,361-84
Te zamen	6002.	162-657-55 pic. Suiker.		165,493-08
		161,554-04 „ Koffij.		

NB. van de fabrieken met *a*. geteekend is de Gouv. levering afgeloopen. Alle fabrieken hebben afgemalen.

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 16 Februarij 1859.

42,258-21 pic. Suiker, oogst 1858.
23,893-61 „ Koffij „ 1858.

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 6 Januarij tot en met den 10 Februarij 1859.

Aanvoer.

Van Batavia per Ned. bark *Philips van Marnix*, gez. E. van Duijn.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 15 Januarij 1859, No. 5.

Van Nederland over Batavia per Ned. bark *Immagonda Sara Clasina*, gez. M. van Gijzel.

10 vs. geld, 160,000 ps. metselsteenen, *N. H. M.*
500 zakk., 1 pak koper, *Dorrepaal en co.*

Van Nederland over Batavia per Ned. bark *Gebroeders Houtman*, gez. C. J. Bax.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 Februarij 1859, No. 14.

Van Zweden over Batavia per Zw. bark *Mary*, gez. C. Silversparre.

4354 stav., 30 pakk. ijzer, 50 vs. staal, *Dorrepaal en co.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Generaal de Stuers*, gez. F. Fokkens.

4965 pic. koffij, 20 do. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Nederland per Zw. schip *Selma*, gez. S. O. Larsson.

4105 pic. suiker, 7 do. bindrotting, *MacNeill en co.*

Naar Frankrijk per Fr. schip *Camoëns*, gez. V. Goussiaume.

4708 pic. koffij, 1000 ps. koehuiden, 10 ks. indigo, *Dorrepaal en co.*
15 roll. Chin. vloermatten, *Thooft en co.*

Naar Nederland per Ned. bark *Minister Thorbecke*, gez. C. van Duijn.

94 pic. koffij, *N. H. M.*

Naar Soerabaija per Ned. bark *Alcijone*, gez. H. C. Haacke.

1 bl. laken en stof, 1 kt. behangsel papier, *Dorrepaal en co.*
51 kn. milit. goederen, *Gouvernement.*
30 pic. triepang, 9 do. gedr. varkensvleesch, 1 do. gedr. visch, 40 kn. voetzoekers, 2 do. misoa, 3 pic. agar agar, 6 do. garen, 6 ps. datjin met gewigten, *Tjan Kamsoeij.*
4 pic. medicijnen, 110 do. zw. ijzer, *Tan Tjong Toen.*

Naar Nederland per Ned. schip *Ardjoeno*, gez. J. F. Rapp.

8540 pic. suiker, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. bark *Valparaiso*, gez. E. J. Kok.

5931 pic. suiker, 76 do. bindrotting, 53 kn. indigo, 1 do. Jap. porcelein, *Dorrepaal en co.*
142 kn. indigo, 6 do. cochenille, *B. Kopersmit en co.*
15 kn. indigo, *C. Damnitz en co.*
14 kn. indigo, 2 pic. koffij, 1 kt. gember, *van Maanen en co.*
144 pic. peper, 28 do. koffij, *O. I. M. v. Adm. en L.*

Naar Stockholm per Zw. schip *Emma*, gez. T. Nordwall.

5916 pic. suiker, 25 do. bindrotting, *MacNeill en co.*

Naar Nederland over Soerabaija per Ned. schip *Immagonda Sara Clasina*, gez. M. van Gijzel.

1997 pic. koffij, *N. H. M.*

Naar Australie over Soerabaija per Ned. bark *Jacobus*, gez. J. J. van Loon.

2979 pic. suiker, 3 do. koffij, 48 do. bindrotting, *MacNeill en co.*

Lading voor Soerabaija.

1 pak koperwerk, 5 kn. lijnwaden, 2 pakk. diversen, 10 bn. drills, *MacNeill en co.*

Naar Timor, Macasser en Ambon over Soerabaija per N. I. stoomb. *Menado*, gez. A. Couteron.

2 kn. schrijfbehoeften, 1 pak. boeken, *de Groot, Kolff en co.*

Naar Nederland per Bremer bark *Concordia*, gez. J. Wessels.

3397 pic. suiker, *MacNeill en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 5 Januarij tot en met den 9 Februarij 1859.

Aanvoer.

Van Balie per Bal. schip *Groeda*, gez. Haberbier, agt. McMillan Marten en co.

1700 pic. rijst, 180 do. tabak, *Agenten.*

Van Batavia per Ned. schip *Koerier*, gez. Rotgans, agt. Ruyl, Cramer en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 5 Januarij 1859 No. 2.

Van Batavia per Ned. schip *Bezoekie*, gez. J. H. L. van Bueren, agt. Anemaet en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 5 Januarij, 1859 No. 2.

Van Riouw per N. I. bark *Colombus Almansoor*, gez. Said Moh. bin Sahil.

600 krandj. gambier, 5175 stuks ijzer, 350 pott. dadels, 4000 ps. sp. matten, 172 coll. manufact., medicijnen, glaswerk, koopmanschappen en kleinigheden, 1 wagen, div. *Arabieren.*

Van de Moluccos per Ned. stoomb. *Menado*, gez. Couteron, agt. B. Kopersmit en co.

$20\frac{43}{100}$ pic. was, *N. H. M.*
22 vs. boter, *Major, Matzen en co.*
$4\frac{50}{100}$ pic. was, *Nash.*
$29\frac{1}{2}$ pic. was, 20 coll. koopmanschappen, diverse personen, en eenige goederen bestemd voor Batavia en Samarang.

Van Batavia per Ned. schip *Columbine*, gez. Malbranc, agt. Schimmelpenninck en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 2 Februarij 1859, No. 10.

Van Batavia per Ned. schip *Prins van Oranje*, gez. Hensing, agt. Ruyl, Cramer en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 26 Januarij 1859, No. 8.

Van Batavia per N. I. bark *Atiatool Rachman*, gez. Sech

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Zeevaart*, gez. H. G. Biesthorst.

$8685\frac{11}{100}$ pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Henriette*, gez. J. Portengen.

180 pic. rotting, *Ruyl, Cramer en co.*
$3168\frac{14}{100}$ pic. suiker, *J. F. van Leeuwen en co.*
$1001\frac{10}{100}$ pic. suiker, *B. J. van Eck en co.*
$3017\frac{21}{100}$ pic. suiker, *W. W. Cook en co.*
$121\frac{25}{100}$ pic. tabak, *Adam en co.*

Naar Nederland via Banjoewangie per Ned. schip *Provincie Drenthe*, gez. H. Beckering.

$7201\frac{89}{100}$ pic. suiker, 4000 stuks zakken, $\frac{1}{2}$ pic. garen, *N. H. M.*
42 vs. boter. *Karthaus en Melchers.*

Naar Nederland via Pasoeroean per Ned. schip *Bezoekie*, gez. J. H. L. van Bueren.

151 lasten steenkolen, 1200 pic. suiker, 120 do. rotting, *Anemaet en co.*

Naar Bima per N. I. bark *Gouverneur Schaap*, gez. Mohamut.

2 kn. lijnwaden, *J. F. van Leeuwen en co.*
3 kn. lijnwaden, 2 do. geweren, *McMillan, Marten en co.*

Naar Pasoeroean en Nederland per Ned. schip *Pantalon*, gez. J. Brunseels.

300 pic. rotting, *Schimmelpenninck en co.*

Naar China per Ned. schip *Koophandel*, gez. S. de Vries.

388 kann. arak, *J. A. A. Nicolai en co.*
180 koij. olie koeken, *Tan Tjan Taij.*

Naar Nederland per Ned. schip *Jhr. Mr. van der Wall van Puttershoek*, gez. K. Lammerts.

145 legg. arak, 8150 pic. rijst, 39500 boss. rotting, wegende $1315\frac{35}{100}$ pic., 70 do. tabak, 470 stuks koehuiden, 1 kt. gember, 1 do. Chin. voorwerpen, ing. vruchten, enz., 1 kt., 1 pak sigaren, boeken enz., *P. Kervel en co.*

Naar Stockholm per Zw. schip *Prins Oscar*, gez. B. A. Oberg,

$4656\frac{79}{100}$ pic. suiker, *Fraser, Eaton en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean per Ned. schip *Beatrix*, gez. van der Wijck.

$20\frac{55}{100}$ pic. foelie, 48 do. gutta percha, 80 do. rotting, 50 legg. arak, 1000 stuks koe- en buffelhuiden, *Fraser, Eaton en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Gerardus Jacobus*, gez. J. J. Kilian.

$1115\frac{30}{100}$ pic. suiker, 900 do. rijst, *Fraser, Eaton en co.*
$1266\frac{06}{100}$ pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Wildeman*, gez. Driëst.

$3202\frac{45}{100}$ pic. suiker, 7200 do. koffij, $85\frac{606}{1000}$ do. kaneel, $76\frac{80}{100}$ do. zw. peper, $12\frac{604}{1000}$ do. notenmuskaat, 16 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Banjermassing per Ned. schip *Reinhardt*, gez. J. W. Berkelbach van den Sprenkel.

19 vs. boter, 2 kn. ijzerwerk, *Schimmelpenninck en co.*
60 keld. genever, *B. J. van Eck en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Louise*, gez. P. Buijs.

60 pic. rotting, 498,862 ℔ tabak, 4000 pic. suiker, *B. Kopersmit en co.*
1000 stuks koehuiden, 164 pic. gebrande stroop, *Major, Matzen en co.*

Naar Nederland via Banjoewangie per Ned. schip *Rhynvis Feith*, gez Lammerts.

$3001\frac{06}{100}$ pic. suiker, 10 do. rotting, *N. H. M.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 19 tot en met den 22 Februarij 1859.

Met de Ned. bark Cornelis Smit, kapt. R. Weidenaar, kapt. Potter, 1e stuurman Watty, 2 id. H. H. Potter, 10 schepelingen van het gezonken Eng. schip Hesta en de heer J. Schrye van Panaroekan.

Met de Ned. brik Henriette, kapt. S. Robinson, de heer Chevallier en familie van Soerabaija.

Met de Ned. bark Derkina Titia, kapt. E. Esink, de heer Meuring van Port-Natal.

Met de Eng schoener Gentlak, kapt. Hadjie Achmat, 33 Inlanders van Singapore.

Met het Ned. schip Henriette Geertruida, kapt. F. C. de Boer, Mevr. Kloppenburg met 3 kinderen van Amsterdam

Met het Ned. Ind. stoomschip Koningin der Nederlanden, de hh. Voigt, Ebbs, Schoemaker, Taylor, Kerr en Hagon van Singapore.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 19 tot en met den 23 Februarij 1859.

Met de N. I. brik Zwaluw, Kapt. P. Bloem, de heeren H. P. M. [illegible]tels, Schiff, C. E. Grosser en T. Bleckman naar Japan.

Met de Ned. bark Twee Anthony's, Kapt. C. van Rijn van [illegible] heeren Dr. Krom, Muller, Siccama, W. Bek, van Raemdonk en [illegible] Mevr. de wed. Meijer en 3 kinderen en Mejufvr. Lanoy naar [illegible]

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, te [illegible]